

Ustawa
z dnia .....
o zmianie ustawy o ochronie zwierząt oraz zmianie niektórych innych ustaw¹

Art. 1. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz.U.2023.1580), wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 2 otrzymuje brzmienie:
„art. 2. Ustawa określa:
  - 1) zasady i warunki ochrony zwierząt kręgowych;
  - 2) postępowanie ze zwierzętami kręgowymi, w tym zwierzętami kręgowymi wykorzystywanymi w celach naukowych lub edukacyjnych w zakresie nieuregulowanym w ustawie z dnia 15 stycznia 2015 r. o ochronie zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 465);
  - 3) organizację Centralnego Rejestru Zwierząt Oznakowanych;
  - 4) organizację Rejestru Stowarzyszeń Hodowców Psów i Kotów;
  - 5) zasady działalności stowarzyszeń zrzeszających hodowców psów albo kotów;
  - 6) podstawowe zasady organizacji hodowli i utrzymywania psów lub kotów w hodowlach;
  - 7) podstawowe zasady organizacji i funkcjonowania schronisk dla bezdomnych zwierząt;
  - 8) źródła i zasady finansowania schronisk dla bezdomnych zwierząt;
  - 9) organizację Systemu Informacji o Schroniskach dla Zwierząt.”;
- 2) w art. 4:
  - a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) „humanitarnym traktowaniu zwierząt” - rozumie się przez to traktowanie uwzględniające potrzeby zwierzęcia (w tym poznawcze i psychologiczno-społeczne) oraz zapewniające mu opiekę i ochronę;”
  - b) pkt 7 otrzymuje brzmienie:
„7) „okrutnych metodach w chowie lub hodowli zwierząt” - rozumie się przez to działania lub zaniechania człowieka prowadzące do zmian patologicznych w stanie zdrowia zwierzęcia (fizycznego lub psychicznego), zwłaszcza w postaci skutków znoszenia dotkliwego bólu, przymuszania do określonego zachowania się (w tym uległości) głodem, pragnieniem, działaniem impulsu elektrycznego (z wyjątkiem używania metod określonych w przepisach: Rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu i

---

¹ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, ustawę z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawę z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej, ustawę z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego, ustawę z dnia 21 czerwca 2002 r. o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, ustawę z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń.

związanych z tym działań oraz zmieniające dyrektywy 64/432/EWG i 93/119/WE oraz rozporządzenie (WE) nr 1255/97 oraz Rozporządzenia Rady (WE) nr 1099/2009 z dnia 24 września 2009 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas ich uśmiercania) bądź innymi zabiegami tego rodzaju, w szczególności karmienie lub pojenie zwierząt przemocą;”

c) pkt 12 otrzymuje brzmienie:

„12) „szczególnym okrucieństwie” - rozumie się przez to przedsięwzięcie przez sprawcę działań charakteryzujących się drastycznością form lub metod, a zwłaszcza działanie w sposób wyszukany, powolny, powtarzalny lub obliczony z premedytacją na zwiększenie rozmiaru cierpień lub czasu ich trwania;”

d) pkt 16 otrzymuje brzmienie:

„16) „zwierzętach bezdomnych” – rozumie się przez to zwierzęta domowe lub gospodarskie, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka, a nie ma możliwości ustalenia ich właściciela lub innej osoby, pod której opieką trwale dotąd pozostawały lub gdy właściciel lub dotychczasowy opiekun zwierząt zmarł, a nie ma możliwości niezwłocznego ustalenia spadkobierców lub skontaktowania się ze spadkobiercami - w terminie zapewniającym zwierzętom należyłą opiekę, nie dłuższym niż 24 h od śmierci dotychczasowego właściciela lub opiekuna - albo w sytuacji gdy spadek przypada ostatnim spadkobiercom ustawowym w rozumieniu art. 935 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U.2023.1610 t.j.);”

e) pkt 17 otrzymuje brzmienie:

„17) „zwierzętach domowych” - rozumie się przez to zwierzęta utrzymywane przez człowieka w charakterze jego towarzysza w codziennym życiu, przebywające wraz z człowiekiem w jego domu lub innym odpowiednim pomieszczeniu;”

f) pkt 25 otrzymuje brzmienie:

„25) „schronisku dla zwierząt” – rozumie się przez to schronisko dla bezdomnych zwierząt w rozumieniu art. 2 pkt 43 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz.U.2023.1075);”

g) po pkt 25 dodaje się pkt 26-34 w brzmieniu:

„26) „oznakowaniu” – rozumie się przez to oznaczenie psa lub kota w sposób trwały urządzeniem elektronicznym (mikrochipem) zawierającym odnośnik do danych znajdujących się w centralnym rejestrze zwierząt oznakowanych;

27) „kojcu” – rozumie się przez to zamkniętą przestrzeń przeznaczoną do utrzymywania psa poza pomieszczeniem mieszkalnym, uniemożliwiającą zwierzęciu wydostanie się poza teren nieruchomości;

28) „dobrostanie” – rozumie się przez to zespół warunków bytowania, utrzymania i przetrzymywania zwierząt uwzględniający ich potrzeby w zakresie zarówno zdrowotnym, biologicznym i somatycznym, jak i w zakresie psychicznym,

behawioralnym, społecznym i emocjonalnym, mający na celu osiągnięcie stanu uogólnionego zdrowia zwierzęcia i jego humanitarnego traktowania oraz zapewnienie zwierzęciu możliwości wyrażania naturalnych zachowań;

29) „kolczatce” – rozumie się przez to typ metalowej obroży dla zwierząt, mającej budowę łańcuszka, którego ogniwa zakończone są wystającymi końcami drutu;

30) „ślepych miotach” – rozumie się przez to potomstwo psów lub kotów, będące w fazie neonatalnej, całkowicie ślepe;

31) „wysokości w kłębie” – rozumie się przez to pionowy rozmiar zwierzęcia czworonożnego liczony od poziomu ziemi do najwyższego punktu tułowia, położonego na szczycie łopatek;

32) „hodowcy” - rozumie się przez to osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, będącą właścicielem lub posiadaczem psów lub kotów i prowadzącą hodowlę – w tym w celach handlowych, a jednocześnie będącą członkiem stowarzyszenia zrzeszającego hodowców psów albo kotów;

33) „stowarzyszeniu zrzeszającym hodowców psów albo kotów” – rozumie się przez to organizację społeczną, której statutowym celem jest działalność związana z hodowlą psów albo kotów, wpisaną do Rejestru Stowarzyszeń Hodowców Psów i Kotów i do Krajowego Rejestru Sądowego;

34) „kotach wolnobytujących” – rozumie się przez to koty bytujące w środowisku człowieka, będące stałym elementem ekosystemu, żyjące niezależnie od człowieka lub przy jego wsparciu, urodzone na wolności, mające możliwość swobodnego rozwoju i swobodnego bytu.”;

3) w art. 6 ust. 2

a) zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:

„2. Przez znęcanie się nad zwierzętami należy rozumieć zadawanie albo dopuszczanie do zadawania bólu lub cierpień, poprzez działanie lub zaniechanie w tym jednorazowe zachowanie, a w szczególności:”;

b) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) bicie zwierząt, a w szczególności przedmiotami twardymi, ostrymi lub zaopatrzonymi w urządzenie sprawiające ból lub cierpienie;”;

c) pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) stosowanie metod wywierania presji mechanicznej na zwierzęta, używanie uprzęży, pęt, stelaży, więzów, dławików, linek zaciskowych, kolczatek, urządzeń wykorzystujących bodźce elektryczne (w tym obroży elektrycznych) albo ultradźwięki lub innych przedmiotów albo urządzeń zmuszających zwierzę do określonego zachowania (w tym uległości) lub przebywania w nienaturalnej pozycji albo uniemożliwiających zwierzęciu swobodne oddychanie i wokalizację (z wyjątkiem używania metod określonych w przepisach: Rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu i związanych z tym działań oraz zmieniające dyrektywy 64/432/EWG i 93/119/WE oraz rozporządzenie (WE) nr 1255/97, Rozporządzenia Rady (WE) nr

1099/2009 z dnia 24 września 2009 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas ich uśmiercania oraz Dyrektywy Rady 2008/119/WE z dnia 18 grudnia 2008 r. ustanawiającej minimalne normy ochrony cieląt);”,

d) pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„9) straszenie lub drażnienie zwierząt;”,

e) pkt 10 otrzymuje brzmienie:

„10) utrzymywanie zwierząt w niewłaściwych warunkach bytowania, w tym utrzymywanie ich w stanie rażącego zaniedbania lub niechlujstwa, bądź w pomieszczeniach lub klatkach uniemożliwiających im zachowanie naturalnej pozycji lub realizację naturalnych zachowań zwierzęcia;”,

f) pkt 16 otrzymuje brzmienie:

„16) obcowanie płciowe ze zwierzęciem lub dopuszczanie się czynności seksualnej ze zwierzęciem (zoofilia);”,

g) pkt 18 otrzymuje brzmienie:

„18) transport żywych ryb lub ich przetrzymywanie bez dostatecznej ilości wody umożliwiającej im oddychanie oraz swobodną zmianę pozycji ciała;”,

h) w pkt 19 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 20-25 w brzmieniu:

„20) pozostawianie zwierzęcia domowego w zamknięciu, izolacji lub samotności w warunkach lub przez okres skutkujący cierpieniem zwierzęcia;

21) zaniechanie podjęcia lub kontynuowania leczenia zwierzęcia, w przypadku stanu lub choroby, które powodują ból lub cierpienie lub prowadzą, albo mogą prowadzić do jego śmierci;

22) sprzedaż detaliczna żywych ryb, za wyjątkiem ryb akwariowych (ozdobnych);

23) przesyłanie żywych zwierząt w przesyłkach pocztowych lub kurierskich, za wyjątkiem żywych ryb akwariowych i ozdobnych oraz przewozu zwierząt przez podmioty organizujące wyłącznie profesjonalne przewozy zwierząt i gwarantujących im opiekę oraz zachowanie ich dobrostanu podczas podróży;

24) wykorzystywanie zwierząt do walk przez ich właściciela lub opiekuna;

25) trzymanie zwierząt domowych na uwiesi, z wyjątkiem sytuacji, o których mowa w art. 9 ust. 3.”;

4) w art. 7:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zwierzę traktowane w sposób określony w art. 6 ust. 2 może być czasowo odebrane właścicielowi lub opiekunowi na podstawie decyzji wójta (burmistrza, prezydenta miasta) właściwego ze względu na miejsce pobytu zwierzęcia i przekazane:

1) schronisku dla zwierząt bezdomnych lub organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, jeżeli jest to zwierzę domowe lub laboratoryjne, lub

2) gospodarstwu rolnemu wskazanemu przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) lub organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, jeżeli jest to zwierzę gospodarskie, lub

3) ogrodowi zoologicznemu, schronisku dla zwierząt bezdomnych, azyłowi dla zwierząt, organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt lub Centralnemu Azyłowi dla Zwierząt, o którym mowa w ustawie z dnia 4 listopada 2022 r. o Centralnym Azyłu dla Zwierząt (Dz. U. poz. 2375), jeżeli jest to zwierzę wykorzystywane do celów rozrywkowych, widowiskowych, filmowych, sportowych lub utrzymywane w ogrodach zoologicznych.”,

b) ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. Decyzja, o której mowa w ust. 1, podejmowana jest z urzędu lub na wniosek po uzyskaniu informacji od Policji, straży gminnej, lekarza weterynarii lub upoważnionego przedstawiciela organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt.”,

c) ust. 1c otrzymuje brzmienie:

„1c. W przypadku braku zgody, o której mowa w ust. 1b, lub wystąpienia innych okoliczności uniemożliwiających przekazanie zwierzęcia podmiotom, o których mowa w ust. 1, zwierzę może zostać przekazane innej osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej albo osobie fizycznej, która zapewni mu właściwą opiekę.”;

5) po art. 7 dodaje się art. 7a w brzmieniu:

„Art. 7a.

1. W celu zapobiegania narażaniu zwierząt na cierpienie, utratę zdrowia lub życia zabrania się używania wyrobów pirotechnicznych widowiskowych klasy F2 oraz klasy F3, o których mowa w art. 62c ust. 1 pkt 1 lit. b i c ustawy z dnia 21 czerwca 2002 r. o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 204).

2. Zakaz, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy przedsiębiorców i jednostek naukowych, działających na podstawie przepisów ustawy z dnia 21 czerwca 2002 r. o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego oraz podmiotów uprawnionych do używania wyrobów pirotechnicznych widowiskowych na mocy odrębnych przepisów.”;

6) w art. 9:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Zabrania się utrzymywania zwierząt domowych na uwięzi, z zastrzeżeniem ust. 3.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 3-11 w brzmieniu:

„3. Dozwolone jest wyłącznie tymczasowe trzymanie zwierzęcia domowego na uwięzi podczas spaceru lub transportu zwierzęcia.

4. Kto utrzymuje psa w kojcu, ma obowiązek zapewnienia by kojec miał trwałą i stabilną konstrukcję, ze stałym dostępem do światła dziennego, posiadającą utwardzone podłoże i zadaszenie co najmniej w 50 % powierzchni, z ogrodzeniem ażurowym (z co najmniej dwóch boków), którego łączna powierzchnia prześwitów (otworów), umożliwiająca naturalny przepływ powietrza, powinna wynosić co najmniej 70% powierzchni, o wysokości nie mniejszej niż 2 m.

5. Kto utrzymuje psa w kojcu, ma obowiązek zapewnić zwierzęciu o wysokości w kłębie:

1) poniżej 50 cm – powierzchnię kojca wynoszącą nie mniej niż 15 m²;

2) pomiędzy 51 cm, a 65 cm – powierzchnię kojca wynoszącą nie mniej niż 20 m²;

3) powyżej 66 cm – powierzchnię kojca wynoszącą nie mniej niż 24 m².

- z tym zastrzeżeniem, że do powierzchni kojca nie wlicza się powierzchni budy.

6. W przypadku trzymania więcej niż jednego zwierzęcia w kojcu, powierzchnię kojca na każde kolejne zwierzę powiększa się o połowę powierzchni określonej odpowiednio w ust. 5.

7. W przypadku trzymania w jednym kojcu zwierząt o różnej wysokości w kłębie, określonej w ust. 5, do obliczenia powierzchni kojca przyjmuje się powierzchnię określoną dla zwierzęcia o większej wysokości w kłębie.

8. Kto utrzymuje psa w kojcu, nieogrzewanym pomieszczeniu lub na otwartej przestrzeni ma obowiązek zapewnić psu budę, wykonaną z drewna lub materiałów drewnopochodnych stanowiących barierę termiczną, z izolacją cieplną zapewniającą utrzymanie w jej wnętrzu temperatury powyżej 0°C, chroniącą przed warunkami atmosferycznymi oraz o wielkości dostosowanej do wielkości psa. Budę ustawia się w sposób zapewniający izolację od podłoża.

9. W przypadku trzymania więcej niż jednego psa w kojcu, nieogrzewanym pomieszczeniu lub na otwartej przestrzeni każdemu zwierzęciu zapewnia się budę.

10. Kto utrzymuje psa w kojcu, innym zamkniętym pomieszczeniu lub na otwartej przestrzeni zobowiązany jest zapewnić zwierzęciu dobrostan, utrzymywać czystość i porządek w miejscu utrzymywania zwierzęcia, w tym czyścić urządzenia do pojenia i karmienia zwierzęcia.

11. Zwierzęciu domowemu utrzymywanemu w kojcu lub w innym zamkniętym pomieszczeniu należy co najmniej dwa razy dziennie zapewnić możliwość ruchu poza kojcem lub poza innym zamkniętym pomieszczeniem nie krócej niż przez godzinę.”;

7) art. 9a otrzymuje brzmienie:

„Art. 9a. Osoba, która napotka porzuconego psa lub kota, w szczególności pozostawionego na uwięzi, ma obowiązek powiadomić o tym właściwe schronisko dla bezdomnych zwierząt, straż gminną lub Policję. Powiadomione schronisko dla bezdomnych zwierząt, straż gminna lub Policja niezwłocznie przekazuje zawiadomienie gminie i podmiotowi odpowiedzialnemu za wyłapywanie bezdomnych zwierząt w gminie celem podjęcia czynności zmierzających do odnalezienia oraz wyłapania zwierzęcia i zapewnienia mu właściwej opieki.”;

8) po art. 9a dodaje się art. 9b w brzmieniu:

„Art. 9b. Właściciel lub opiekun zwierzęcia domowego, które uciekło lub zagubiło się, a w szczególności psa, ma obowiązek niezwłocznie zawiadomić o tym najbliższe schronisko dla bezdomnych zwierząt, straż gminną lub inne właściwe organy oraz uruchomić zasoby materialne i niematerialne, w celu odnalezienia zwierzęcia, a w szczególności zamieścić w lokalnych środkach masowego przekazu informację dotyczącą zaginięcia zwierzęcia lub w wyznaczonych do tego miejscach rozwiesić stosowne ogłoszenia.”;

9) po art. 9b dodaje się art. 9c w brzmieniu:

„Art. 9c.

1. Zabrania się:

- 1) organizowania lub uczestniczenia w konkursach, loteriach, aukcjach lub licytacjach, w których zwierzę domowe stanowi nagrodę, jest przedmiotem loterii, aukcji albo licytacji;
- 2) sprzedaży lub nabywania rzeczy lub dóbr niematerialnych w przypadku, gdy zwierzę domowe jest nieodpłatnie przekazywane wraz ze sprzedawaną rzeczą lub dobrem.”;

10) po art. 9c dodaje się art. 9d w brzmieniu:

„Art. 9d.

1. Psy i koty na obszarze całego kraju podlegają obowiązkowej kastracji, co dotyczy obu płci. Nie dotyczy to psów lub kotów utrzymywanych w celach hodowlanych przez hodowców.
2. Każdy właściciel lub opiekun psa lub kota zobowiązany jest poddać zwierzę kastracji w terminie 2 miesięcy od daty wejścia w posiadanie zwierzęcia, z tym zastrzeżeniem, że zwierzę nie może być poddane kastracji przed osiągnięciem dojrzałości płciowej.
3. Zwierzęta utrzymywane w schronisku dla bezdomnych zwierząt, azylu dla zwierząt, w organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt lub w Centralnym Azylu dla Zwierząt, o którym mowa w ustawie z dnia 4 listopada 2022 r. o Centralnym Azylu dla Zwierząt (Dz. U. poz. 2375) za zgodą lekarza weterynarii mogą być poddawane kastracji przed osiągnięciem dojrzałości płciowej.
4. Jeżeli stan zdrowia zwierzęcia nie pozwala na przeprowadzenie zabiegu kastracji w terminie określonym w ust. 2, kastrację przeprowadza się niezwłocznie po ustąpieniu tych przyczyn, jednak nie później niż w terminie 21 dni od ustąpienia tych przyczyn.
5. Koszty kastracji, o których mowa w ust.1 ponosi posiadacz psa lub kota, z zastrzeżeniem ust. 6.
6. Koszty kastracji, o których mowa w ust. 1 za posiadacza psa lub kota ponosi gmina w następujących przypadkach:
  - 1) posiadacz psa lub kota jest osobą zaliczoną do znacznego stopnia niepełnosprawności w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;

- 2) jeżeli w okresie 6 miesięcy poprzedzających obowiązek kastracji psa lub kota średni miesięczny dochód przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego posiadacza psa lub kota nie przekroczył w gospodarstwie:
- a) jednoosobowym - 40%,
  - b) wieloosobowym - 30%,
- przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, obowiązującego w dacie powstania obowiązku kastracji psa lub kota.
7. Koszty kastracji, o których stanowi ust. 1 i ust. 5 gmina ponosi z dochodów własnych, w szczególności ze środków uzyskanych z tytułu pobierania opłat od szceniąt i kociąt urodzonych w hodowlach, o których stanowi ustawa dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U.2023.70)”;

11) w art. 10a:

a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) sprzedaży lub wprowadzania do obrotu zwierząt domowych na targowiskach, targach lub giełdach;”;

b) w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) sprzedaży lub wprowadzania do obrotu psów lub kotów poza miejscami ich chowu lub hodowli oraz ich sprzedaży za pośrednictwem internetowych serwisów aukcyjnych lub ogłoszeniowych;”;

c) w ust. 1 po pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się punkty 4-6 w brzmieniu:

„4) prowadzenia hodowli psów lub kotów w celach handlowych, nie będąc członkiem stowarzyszenia zrzeszającego hodowców psów albo kotów;

5) zbywania zwierząt domowych małoletnim;

„6) używania lub wystawiania zwierząt domowych publicznie w celach zarobkowych, w szczególności zebrania ze zwierzętami domowymi.”;

d) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Zakaz, o którym mowa w ust. 2, nie dotyczy hodowli zwierząt zarejestrowanych w stowarzyszeniu zrzeszającym hodowców psów albo kotów.”;

12) po art. 10b. dodaje się art. 10c., art. 10d. i art. 10e. w brzmieniu:

„Art. 10c.

1. Zabrania się uczestnictwa w wystawach kynologicznych psów poddanych zabiegowi przycinania uszu lub ogona (kopiowania).

2. Odpowiedzialności z tytułu naruszenia zakazu, o którym mowa w ust.1, podlega właściciel lub opiekun psa.

3. Zakaz, o którym mowa w ust.1 obowiązuje niezależnie od miejsca urodzenia psa oraz od daty wykonania zabiegu przycinania uszu lub ogona (kopiowania).

Art.10d.

Zabrania się nabywania lub zbywania produktów pochodzenia zwierzęcego pozyskanych ze zwierząt domowych.

Art. 10e.

Zabrania się montowania lub utrzymywania na elementach budynków urządzeń lub przedmiotów mogących powodować zranienie lub okaleczenie ptaków, w szczególności kolców lub drutów.”;

13) w art. 11:

a) ust.1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zapobieganie bezdomności zwierząt i zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie należy do zadań własnych gmin i odbywa się wyłącznie na podstawie uchwały rady gminy, o której mowa w art. 11a. – z tym zastrzeżeniem, że gmina zobowiązana jest do wykonywania wskazanych zadań własnych i ponoszenia z tego tytułu wydatków, także wtedy gdy faktyczne koszty wykonania zadań okazały się wyższe niż wskazano w programie, o którym mowa w art. 11a ust. 1.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i warunki wyłapywania bezdomnych zwierząt.”,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Zabrania się wyłapywania zwierząt bezdomnych bez zapewnienia im miejsca w schronisku dla bezdomnych zwierząt, w ogrodzie zoologicznym, azylu dla zwierząt, w organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt lub w Centralnym Azylu dla Zwierząt, o którym mowa w ustawie z dnia 4 listopada 2022 r. o Centralnym Azylu dla Zwierząt (Dz. U. poz. 2375), chyba że zwierzę wymaga udzielenia mu pomocy weterynaryjnej, stwarza poważne zagrożenie dla ludzi lub innych zwierząt.”,

d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Organizacje społeczne, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, mogą zapewniać bezdomnym zwierzętom opiekę lub prowadzić schroniska dla bezdomnych zwierząt.”,

e) po ust. 4 dodaje się ust. 5 i ust.6 w brzmieniu:

„5. W zakresie wykonywania zadań własnych gmin, o których mowa w ust. 1, gminy współpracują oraz współdziałają z organizacjami społecznymi, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, w szczególności co do obowiązku zapewniania bezdomnym zwierzętom opieki lub prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt.

6. W celu wspólnego wykonywania zadań własnych, o których mowa w ust. 1 lub w celu wspólnej realizacji przedsięwzięć w postaci budowy schronisk dla bezdomnych zwierząt gminy mogą tworzyć związki międzygminne.

Wykonywanie zadań gminy w ramach współdziałania między jednostkami samorządu terytorialnego nie zwalnia gminy z obowiązków w zakresie nadzoru i kontroli nad schroniskiem dla bezdomnych zwierząt.”;

14) w art. 11a:

a) ust. 2 pkt 1-4 otrzymuje brzmienie:

- „1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla bezdomnych zwierząt wraz ze wskazaniem przyjętej stawki dziennej przeznaczonej na utrzymanie zwierzęcia w schronisku, która nie może być niższa niż minimalna stawka dzienna, o której mowa w art. 11ka, a także ze wskazaniem przyjętej stawki za przeprowadzenie zabiegu kastracji zwierzęcia w schronisku;
- 2) opiekę nad wolnobytującymi kotami, w tym ich dokarmianie oraz kastrację, po której następuje powrót do naturalnego środowiska;
- 3) wyłapywanie bezdomnych zwierząt, a w sytuacji powierzenia wykonywania tego zadania podmiotowi zewnętrznemu dodatkowo wskazanie przyjętej stawki za wyłapanie każdego bezdomnego zwierzęcia, a także wskazanie schroniska dla bezdomnych zwierząt, w którym umieszcza się zwierzęta po wyłapaniu;
- 4) obowiązkową kastrację zwierząt bezdomnych wyłapanych na terenie gminy;”

b) ust. 2 pkt 7-8 otrzymuje brzmienie:

- „7) zapewnienie miejsca w gospodarstwie rolnym dla zwierząt gospodarskich;
- 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń losowych, w tym zdarzeń komunikacyjnych z udziałem zwierząt domowych, gospodarskich lub dzikich - gdy zdrowie lub życie zwierzęcia jest zagrożone”

c) w ust. 2 po pkt 8 dodaje się pkt 9-12 w brzmieniu:

- „9) plan oznakowania psów i kotów w gminie;
- 10) plan kastracji psów i kotów w gminie, niebędących zwierzętami bezdomnymi i niebędących zwierzętami domowymi utrzymywanymi przez hodowców w celach hodowlanych;
- 11) zapewnienie opieki zwierzętom, których dotychczasowy właściciel lub opiekun z przyczyn niezależnych od swojej woli traci obiektywnie możliwość sprawowania osobistej opieki nad zwierzęciem, a nie ma możliwości ustalenia osób, które podjęłyby się dobrowolnie opieki nad zwierzęciem w jego zastępstwie;
- 12) edukację mieszkańców w zakresie ochrony zwierząt, w szczególności w zakresie sposobów zapobiegania bezdomności zwierząt i ich humanitarnego traktowania.”

d) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

- „3. Program, o którym mowa w ust. 1, może obejmować wskazanie organizacji społecznych, zapewniających opiekę nad bezdomnymi zwierzętami, a których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt.”

- e) uchyla się ust. 3a,
- f) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
„4. Realizacja zadań, o których mowa w ust. 2 pkt 3-6 może zostać powierzona podmiotowi prowadzącemu schronisko dla bezdomnych zwierząt lub organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt.”,
- g) ust. 5 otrzymuje brzmienie:
„5. Program, o którym mowa w ust. 1, zawiera wskazanie wysokości środków finansowych przeznaczonych na jego realizację oraz sposób wydatkowania tych środków, z zastrzeżeniem treści art. 11 ust. 1 *in fine* oraz art. 11m, art. 11n, art. 11p-art.11pf. Koszty realizacji programu ponosi gmina.”,
- h) ust. 8 otrzymuje brzmienie:
„8. Podmioty, o których mowa w ust. 7, w terminie 21 dni od dnia otrzymania projektu programu, o którym mowa w ust. 1, wydają opinie o projekcie. Opinia powiatowego lekarza weterynarii jest wiążąca. Niewydane opinii w tym terminie uznaje się za akceptację przesłanego programu.”,
- i) po ust. 8 dodaje się ust. 9 i 10 w brzmieniu:
„9. Gmina informuje właściwego powiatowego lekarza weterynarii, raz w roku, nie później niż do 31. grudnia, o:
1) podmiotach, z którymi podpisane są umowy na wyłapywanie zwierząt oraz utrzymywanie i opiekę w schronisku dla bezdomnych zwierząt, gospodarstwie rolnym oraz o organizacjach społecznych, o których mowa w ust. 4;
2) liczbie zwierząt wyłapanych i miejscach, do których zostały przekazane;
3) liczbie zwierząt, biorących udział w zdarzeniach losowych, w tym zdarzeniach komunikacyjnych, w których zdrowie lub życie zwierzęcia było zagrożone, poddanych opiece weterynaryjnej.
10. Powiatowy lekarz weterynarii, do dnia 31. stycznia każdego roku, przekazuje za pośrednictwem wojewódzkiego lekarza weterynarii, Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska, informację, o której mowa w ust. 9 pkt 3, w zakresie zwierząt należących do gatunków dziko występujących, objętych ochroną gatunkową, na podstawie przepisów o ochronie przyrody.”;

15) po art. 11a dodaje się art.11b w brzmieniu:

„Art. 11b.

1. Wykonując program, o którym mowa w art.11 ust.1, gmina ma obowiązek:

- 1) zawarcia odrębnych umów na wyłapywanie bezdomnych zwierząt (o ile wyłapywanie bezdomnych zwierząt nie zostało powierzone jednostce budżetowej gminy) z tym zastrzeżeniem, że umowa może być zawarta wyłącznie z podmiotem zapewniającym podjęcie efektywnych działań w celu wyłapania zwierzęcia nie później niż 8 godzin od otrzymania zgłoszenia i mającym siedzibę nie dalej niż 100 km od granic gminy, dotyczy to także

przypadku zawarcia umowy na wyłapywanie bezdomnych zwierząt z podmiotem prowadzącym schronisko;

2) zawarcia odrębnych umów na utrzymywanie bezdomnych zwierząt w schronisku dla bezdomnych zwierząt (o ile schronisko nie jest prowadzone przez gminę), z tym zastrzeżeniem, że umowa nie może być zawarta z podmiotem prowadzącym schronisko w odległości większej niż 100 km od granic gminy;

3) wyłapania każdego zgłoszonego bezdomnego zwierzęcia oraz umieszczenia wyłapanego zwierzęcia w schronisku dla bezdomnych zwierząt, ogrodzie zoologicznym, azylu dla zwierząt, w organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt lub w Centralnym Azylu dla Zwierząt, o którym mowa w ustawie z dnia 4 listopada 2022 r. o Centralnym Azylu dla Zwierząt (Dz. U. poz. 2375);

4) zapewnienia podjęcia działań w celu wyłapania bezdomnego zwierzęcia nie później niż 8 godzin od otrzymania zgłoszenia, a w przypadku zwierząt znajdujących się w stanie zagrożenia zdrowia lub życia – niezwłocznie;

5) prowadzenia ewidencji zwierząt wyłapanych na terenie gminy obejmującej w szczególności: nr mikrochipa zwierzęcia, jego fotografię, inne dane służące identyfikacji zwierzęcia takie jak wiek, płeć, maść, wielkość, datę wyłapania zwierzęcia, datę umieszczenia zwierzęcia w schronisku dla bezdomnych zwierząt lub w innym właściwym miejscu, datę adopcji wraz z kserokopią dokumentacji adopcyjnej, datę zgonu zwierzęcia wraz z kserokopią zaświadczenia lekarskiego o zgonie zwierzęcia;

6) stosowania stawki dziennej za utrzymywanie zwierząt w schronisku dla bezdomnych zwierząt, która nie może być niższa niż minimalna stawka dzienna, o której mowa w art. 11ka, oraz dodatkowego uiszczenia ustalonej stawki za przeprowadzenie zabiegu kastracji zwierzęcia w schronisku dla bezdomnych zwierząt;

7) oznakowania psa lub kota w ciągu doby po jego wyłapaniu, o ile zwierzę nie było uprzednio oznakowane;

8) kastracji zwierząt bezdomnych – psów i kotów – najpóźniej w terminie 60 dni od daty upływu odbytej kwarantanny, a jeżeli stan zdrowia lub wiek zwierzęcia na to nie pozwala – niezwłocznie po ustąpieniu tych przyczyn i za zgodą lekarza weterynarii,

9) zapewnienia opieki zwierzętom, których dotychczasowy właściciel lub opiekun z przyczyn niezależnych od swojej woli traci obiektywnie możliwość sprawowania osobistej opieki nad zwierzęciem, a nie ma możliwości ustalenia osób, które podjęłyby się dobrowolnie opieki nad zwierzęciem w jego zastępstwie; do takich przyczyn zalicza się w szczególności nagłą hospitalizację w celu ratowania życia, zatrzymanie, tymczasowe aresztowanie lub osadzenie w placówce penitencjarnej.

2. Organem odpowiedzialnym za wykonanie obowiązków o których mowa w ust.1 jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta.”;

16) po rozdziale 2 dodaje się Rozdziały 2a-2c w brzmieniu:

„Rozdział 2a
Oznakowanie

Art.11c.

1. Psy i koty na obszarze całego kraju podlegają obowiązkowemu oznakowaniu poprzez chipowanie.
2. Posiadacz psa lub kota zobowiązany jest do oznakowania zwierzęcia w terminie 2 miesięcy od dnia wejście w posiadanie zwierzęcia.
3. Oznakowania psa lub kota dokonują lekarze weterynarii lub osoba, która posiada tytuł technika weterynarii świadczący usługi weterynaryjne w ramach działalności zakładu leczniczego dla zwierząt.
4. Psy i koty poddane oznakowaniu podlegają wpisowi do rejestru prowadzonego przez lekarzy weterynarii, o którym mowa w art. 11d. Po przeprowadzeniu oznakowania posiadaczowi psa lub kota wydaje się zaświadczenie lub dokonuje się wpisu w dokumencie identyfikacyjnym zwierzęcia.
5. Koszty oznakowania, o którym mowa w ust.1 ponosi posiadacz psa lub kota, z zastrzeżeniem ust. 6.
6. Koszty oznakowania, o którym mowa w ust. 1 za posiadacza psa lub kota ponosi gmina w następujących przypadkach:
  - 1) posiadacz psa lub kota jest osobą zaliczoną do znacznego stopnia niepełnosprawności w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
  - 2) jeżeli w okresie 6 miesięcy poprzedzających obowiązek oznakowania psa lub kota średni miesięczny dochód przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego posiadacza psa lub kota nie przekroczył w gospodarstwie:
    - a) jednoosobowym - 40%,
    - b) wieloosobowym - 30%,- przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, obowiązującego w dacie powstania obowiązku oznakowania psa lub kota.
7. Koszty oznakowania, o których stanowi ust. 1 i ust. 5 gmina ponosi z dochodów własnych, w szczególności ze środków uzyskanych z tytułu pobierania podatku od hodowli psów lub kotów oraz opłat od szceniąt i kociąt urodzonych w hodowlach, o których stanowi ustawa dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U.2023.70).

Art.11d.

1. Tworzy się Centralny Rejestr Zwierząt Oznakowanych, o których mowa w art. 11c ust. 3.
2. Lekarz weterynarii, o którym mowa w art.11c ust.2, przekazuje do rejestru, o którym mowa w ust.1 informację o oznakowaniu zwierzęcia zawierającą następujące dane:
  - 1) imię i nazwisko, kod pocztowy i miejsce zamieszkania posiadacza zwierząt;

- 2) gatunek, rasę i płeć zwierzęcia;
  - 3) numer mikroczipa;
  - 4) datę implantacji mikroczipa;
  - 5) miejsce implantacji mikroczipa.
3. Krajowa Rada Lekarsko-Weterynaryjna prowadzi centralny rejestr zwierząt oznakowanych jako składową centralnego rejestru wydanych paszportów, o którym mowa w art. 24 ust.3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt i zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 213 poz.1342 ze zm.).
  4. Centralny rejestr zwierząt oznakowanych jest udostępniany organom Inspekcji Weterynaryjnej, organom samorządu gminnego, Policji, straży gminnej, kierownikowi schroniska dla bezdomnych zwierząt lub upoważnionemu pracownikowi schroniska dla bezdomnych zwierząt, a także upoważnionemu przedstawicielowi organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt w celu realizacji zadań, o których mowa w niniejszej ustawie.
  5. Koszty związane z administrowaniem i utrzymywaniem serwerów, przygotowaniem i aktualizowaniem oprogramowania komputerowego oraz materiałów pomocniczych, związanych z korzystaniem z tego oprogramowania są pokrywane z opłat pobieranych od posiadaczy zwierząt za oznakowanie oraz z opłat pobieranych za udostępnianie danych, z rejestru, o którym mowa w art. 11d.
  6. Koszty związane z bieżącą eksploatacją systemów informatycznych są pokrywane z budżetu Krajowej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej.
  7. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi w drodze rozporządzenia:
    - a) sposób prowadzenia rejestru, o którym mowa w art. 11d, zakres gromadzonych i udostępnianych informacji, tryb wprowadzania danych i nieodpłatnego oraz odpłatnego udostępniania danych poszczególnym osobom fizycznym i prawnym, z wyłączeniem podmiotów, o których mowa w art. 11d ust.4,
    - b) wysokość opłaty ponoszonej przez posiadacza zwierzęcia za oznakowanie zwierzęcia,
    - c) wysokość opłaty za udostępnienie danych z rejestru, o którym mowa w art. 11d,
    - d) wysokość wynagrodzenia dla lekarza weterynarii za oznakowanie zwierzęcia oraz za wprowadzenie danych o zwierzęciu do rejestru,
    - e) zasady finansowania kastracji psów i kotów w schroniskach przez Izbę Lekarsko-Weterynaryjną z nadwyżek środków pochodzących z prowadzenia Centralnego Rejestru Zwierząt Oznakowanych.

Rozdział 2b

Hodowle psów i kotów

Art. 11e.

1. Tworzy się Rejestr Stowarzyszeń Hodowców Psów i Kotów, zwany dalej „Rejestrem”.
2. Rejestr prowadzony jest w systemie teleinformatycznym oraz jest rejestrem publicznym w rozumieniu art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji

działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2023 r. poz. 57, 1123 i 1234).

3. Rejestr jest to centralny zbiór danych, prowadzony przez ministra właściwego do spraw rolnictwa, w skład którego wchodzi dane identyfikacyjne:
  - 1) stowarzyszeń hodowców psów albo kotów,
  - 2) hodowców psów lub kotów,
  - 3) psów i kotów hodowlanych.
4. Administratorem Rejestru jest minister właściwy do spraw rolnictwa.
5. Rejestr jest udostępniany organom Inspekcji Weterynaryjnej, organom samorządu gminnego, Policji, straży gminnej lub upoważnionemu przedstawicielowi organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt w celu realizacji zadań, o których mowa w niniejszej ustawie.
6. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi w drodze rozporządzenia sposób prowadzenia rejestru, o którym mowa w ust.1, szczegółowy zakres gromadzonych i udostępnianych informacji, tryb wprowadzania danych i nieodpłatnego oraz odpłatnego udostępniania danych poszczególnym osobom fizycznym i prawnym, z wyłączeniem podmiotów, o których mowa w ust. 5.

Art. 11f.

1. Przed rozpoczęciem działalności przez stowarzyszenie zrzeszające hodowców psów albo kotów, zwane dalej „stowarzyszeniem”, wymagany jest wpis do Krajowego Rejestru Sądowego i do Rejestru.
2. Zabronione jest prowadzenie działalności związanej z hodowlą psów albo kotów oraz zrzeszającej hodowców psów albo kotów przez stowarzyszenia niewpisane do Krajowego Rejestru Sądowego i do Rejestru.
3. Statutowym celem stowarzyszenia może być działalność związana z hodowlą psów albo kotów. Zabrania się zrzeszania hodowców psów i hodowców kotów w jednym stowarzyszeniu.
4. Prawo wydawania rodowodów posiadają wyłącznie stowarzyszenia wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego i do Rejestru.

Art. 11g.

1. Zabrania się prowadzenia hodowli psów lub kotów nie będąc członkiem stowarzyszenia zrzeszającego hodowców psów albo kotów.
2. Hodowcą nie może być osoba skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo z art. 35 niniejszej ustawy lub wobec której warunkowo umorzono postępowanie w sprawie o czyn z art. 35.
3. Dokonując sprzedaży psa lub kota ze swojej hodowli, hodowca jest obowiązany zawrzeć w umowie sprzedaży dane stowarzyszenia oraz indywidualny numer rejestrowy nadany stowarzyszeniu, którego jest członkiem.

Art. 11ga.

1. Prowadzenie hodowli psów lub kotów powyżej 20 zwierząt hodowlanych, oprócz członkostwa hodowcy w stowarzyszeniu wpisanego do Rejestru, o którym mowa w art. 11f ust. 1, wymaga zezwolenia wydanego przez wójta (burmistrza, prezydenta

miasta) właściwego ze względu na miejsce prowadzenia hodowli, po uprzednim zajęciu stanowiska przez właściwego powiatowego lekarza weterynarii. Stanowisko powiatowego lekarza weterynarii jest wiążące. Szczenięta oraz kocięta w wieku do 12 tygodni nie wlicza się do ilości zwierząt utrzymywanych w hodowli psów lub kotów.

2. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, jest wydawane na wniosek hodowcy.
3. Organ wydający zezwolenie oraz przedstawiający stanowisko, o których mowa w ust. 1, przeprowadza oględziny miejsca hodowli. Do czynności oględzin organ przybiera osobę posiadającą wiedzę i doświadczenie z zakresu zoopsychologii i dobrostanu zwierząt.
4. Zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, nie wydaje się, a wydane cofa się, jeżeli psy lub koty są lub będą utrzymywane w warunkach i w sposób, które stanowią zagrożenie dla ludzi lub zwierząt albo z naruszeniem dobrostanu.
5. Organem właściwym w sprawie cofnięcia zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, jest wójt (burmistrz, prezydent miasta) właściwy ze względu na miejsce prowadzenia hodowli.
6. W razie zmiany miejsca prowadzenia hodowli organ, o którym mowa w ust. 1, na wniosek hodowcy dokonuje zmiany zezwolenia, o którym mowa w ust. 1.
7. Zezwolenie, zmiana zezwolenia oraz cofnięcie zezwolenia są podejmowane w drodze decyzji administracyjnej.
8. Powiększenie liczby zwierząt hodowlanych do 20 osobników wymaga wystąpienia o wydanie zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, w terminie 7 dni od dnia zwiększenia ilości utrzymywanych zwierząt.
9. Zezwolenie wydaje się po zarejestrowaniu miejsca prowadzenia zakładu zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie przenośnych chorób zwierząt oraz zmieniającego i uchylającego niektóre akty w dziedzinie zdrowia zwierząt („Prawo o zdrowiu zwierząt”).
10. W sprawach zezwolenia, w zakresie nieuregulowanym w ustawie, stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. -Kodeks postępowania administracyjnego.

Art. 11gb.

1. Hodowla psów albo kotów może być prowadzona w budynkach, pomieszczeniach lub innych miejscach zapewniających ochronę zwierząt przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi, zapewniających dobrostan zwierząt oraz w warunkach bytowania odpowiednich dla danego gatunku i rasy.
2. W miejscu prowadzenia hodowli psów albo kotów:
  - 1) zapewnia się miejsce do izolowania zwierząt chorych lub podejrzanych o chorobę zakaźną zwierząt,
  - 2) wyodrębnia się pomieszczenie do utrzymywania samic - suki lub kotki - z potomstwem,
  - 3) zapewnia się separację zwierząt agresywnych.
3. Hodowca zobowiązany jest do prowadzenia dokumentacji związanej z hodowlą oraz utrzymywanymi zwierzętami, w tym w szczególności:
  - 1) dokumentacji dotyczącej stanu zdrowia zwierząt, szczepień i zabiegów weterynaryjnych;

- 2) wykazu zwierząt utrzymywanych w hodowli, zawierający zestawienie danych dotyczących ilości zwierząt ze wskazaniem źródła ich pochodzenia, ilości szczeniąt lub kociąt urodzonych w każdym miocie oraz danych dotyczących przekazania zwierząt innym podmiotom ze wskazaniem nazwy, siedziby i adresu albo imienia, nazwiska, miejsca zamieszkania i adresu tych podmiotów;
  - 3) wykazu padłych zwierząt wraz ze wskazaniem przyczyny;
  - 4) wykazu uśmierconych zwierząt wraz ze wskazaniem przyczyny;
  - 5) dokumentacji potwierdzającej informacje jak w pkt 2-4.
4. Hodowca zobowiązany jest do aktualizowania danych i informacji w wykazach, o których mowa w ust. 3 pkt 2-4, najpóźniej w terminie 14 dni od daty zaistnienia przyczyny uzasadniającej dokonanie zmiany w wykazach.
  5. Hodowca udostępnia dokumentację, o której mowa w ust. 3, podmiotom uprawnionym do przeprowadzania kontroli, w szczególności powiatowemu lekarzowi weterynarii podczas kontroli, o której mowa w art. 11h.

Art. 11gc.

1. Suka hodowlana może być pokryta od drugiej rui, w okresie płodnym, ale nie wcześniej niż przed ukończeniem 18. miesiąca życia.
2. Suka hodowlana może mieć:
  - 1) ostatni miot najpóźniej w roku kalendarzowym, w którym kończy 8 rok życia, chyba że stan zdrowia suki hodowlanej nie pozwala na rozród;
  - 2) maksymalnie 1 miot w roku kalendarzowym;
  - 3) maksymalnie 7 miotów w życiu.
3. Kotka hodowlana może być pokryta nie wcześniej niż przed ukończeniem 12. miesiąca życia.
4. Kotka hodowlana może mieć:
  - 1) ostatni miot najpóźniej w roku kalendarzowym, w którym kończy 8 rok życia, chyba że stan zdrowia kotki hodowlanej nie pozwala na rozród;
  - 2) maksymalnie 3 mioty w okresie 2 lat kalendarzowych;
  - 3) maksymalnie 8 miotów w życiu.
5. Osobniki hodowlane poddawane są obowiązkowo testom lub badaniom genetycznym w kierunku chorób dziedzicznych. Jeśli osobnik hodowlany jest obciążony genetycznie nie może być reproduktorem lub samicą hodowlaną.
6. Sprzedaż szczeniąt lub kociąt dozwolona jest po ukończeniu 8 tygodnia.

Art. 11gd.

1. Hodowca zobowiązany jest do zgłoszenia miotu stowarzyszeniu, którego jest członkiem oraz gminie, na terenie której prowadzi hodowlę oraz utrzymuje zwierzęta.
2. Zgłoszenie, o którym stanowi ust. 1 winno zostać złożone w terminie 14 dni od daty urodzenia szczeniąt lub kociąt, a także winno zawierać informację o ilości urodzonych szczeniąt lub kociąt.

Art. 11ge.

Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki utrzymywania psów i kotów w hodowlach, mając na względzie zapewnienie tym

zwierzętom dobrostanu oraz odpowiednich warunków bytowania i ochrony, a także szczegółowe zasady działania stowarzyszeń zrzeszających hodowców psów albo kotów oraz wymagania, które winien spełnić hodowca celem uzyskania statusu członka w takim stowarzyszeniu.

Art. 11h.

1. Powiatowy lekarz weterynarii jest organem właściwym w zakresie kontroli dobrostanu zwierząt, zapewnienia minimalnych warunków utrzymywania psów lub kotów w hodowli, przestrzegania przepisów niniejszej ustawy, ogólnej oceny stanu zdrowia zwierząt, oceny rzetelności i prawidłowości prowadzonej przez hodowcę dokumentacji, o której mowa w art. 11gb. ust. 3, a także weryfikacji danych zawartych w tejże dokumentacji.
2. Powiatowy lekarz weterynarii przeprowadza kontrole u hodowcy nie rzadziej niż co 6 miesięcy.
3. W przypadku utrudniania lub udaremniania przez hodowcę czynności kontrolnych, o których mowa w niniejszym artykule, organ kontrolujący wzywa do zaprzestania tych działań niezwłocznie albo w wyznaczonym terminie, nie dłuższym niż 7 dni.
4. Po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 3, powiatowy lekarz weterynarii nakłada na hodowcę karę pieniężną w wysokości nie mniejszej niż 5.000 zł i nie większej niż 30.000 zł. Kara pieniężna nakładana jest w drodze decyzji administracyjnej wydanej przez powiatowego lekarza weterynarii.
5. Po przeprowadzeniu kontroli u hodowcy powiatowy lekarz weterynarii, w przypadku stwierdzenia uchybień, wydaje decyzję nakazującą usunięcie stwierdzonych uchybień, określając termin ich usunięcia, który nie może być dłuższy niż 14 dni, oraz zawiadamia o stwierdzonych uchybieniach stowarzyszenie, którego członkiem jest ten hodowca.
6. Jeżeli decyzja, o której mowa w ust. 5, nie została wykonana w terminie określonym w tej decyzji, powiatowy lekarz weterynarii zawiadamia stowarzyszenie, którego członkiem jest hodowca oraz ministra właściwego do spraw rolnictwa.
7. Do czynności kontrolnych prowadzonych przez powiatowego lekarza weterynarii stosuje się odpowiednio art. 19 - 19g ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 306 oraz z 2022 r. poz. 974 i 1570).

Art. 11ha.

1. W przypadku gdy hodowca nie usunie stwierdzonych uchybień w wyznaczonym terminie, o którym mowa w art. 11h ust. 5, powiatowy lekarz weterynarii nakłada na hodowcę karę pieniężną w wysokości nie mniejszej niż 5.000 zł i nie większej niż 30.000 zł.
2. Kara pieniężna nakładana jest w drodze decyzji administracyjnej wydanej przez powiatowego lekarza weterynarii.

Art. 11i.

1. W przypadku gdy stowarzyszenie działa niezgodnie z przepisami, w szczególności nie stosuje się do zakazów z art. 11f ust. 2 i ust. 3, nie podejmuje czynności w związku z naruszeniami przepisów przez zrzeszonych hodowców albo nie dokonało wydalenia

hodowcy, minister właściwy do spraw rolnictwa nakłada na stowarzyszenie kary pieniężne w wysokości nie mniej niż 20.000 zł i nie więcej niż 200.000 zł.

2. Kara pieniężna nakładana jest w drodze decyzji administracyjnej wydanej przez ministra właściwego do spraw rolnictwa.

Art. 11j.

Właściwy organ samorządowej jednostki terytorialnej, na obszarze której prowadzona jest hodowla może przeprowadzać kontrole celem ustalenia liczby utrzymywanych zwierząt – w tym szczeniąt lub kociąt.

Rozdział 2c

Schroniska dla bezdomnych zwierząt

Art. 11k.

W schronisku:

- 1) udziela się pomocy i opieki zwierzętom bezdomnym;
- 2) zapewnia się właściwą opiekę weterynaryjną i behawioralną;
- 3) zapewnia się humanitarne traktowanie zwierząt;
- 4) zapewnia się dobrostan zwierząt;
- 5) zaspakaja się realne potrzeby zwierzęcia, w tym poznawcze i psychologiczno-społeczne;
- 6) zapewnia się zwierzętom urozmaicenia środowiskowe (społeczne, zajęciowe, fizyczne, sensoryczne, żywieniowe);
- 7) zapewnia się utrzymanie zwierzęcia co najmniej na poziomie minimalnych stawek, o których mowa w art. 11ka;
- 8) przeprowadza się zabiegi kastracji zwierząt przyjętych do schroniska w celu ograniczenia populacji zwierząt bezdomnych;
- 9) dokonuje się oznakowania zwierząt przyjętych do schroniskach poprzez chipowanie;
- 10) prowadzi się działania zmierzające do odszukania właścicieli zwierząt bezdomnych oraz pozyskiwania nowych właścicieli i oddawania do adopcji bezdomnych zwierząt osobom zainteresowanym i zdolnym zapewnić im należyte warunki bytowania;
- 11) tworzy się program adopcyjny zwierząt w celu efektywnego wykonywania zadania określonego w pkt 10;
- 12) organizuje się wolontariat.

Art. 11ka.

1. Minimalna stawka dzienna za pobyt i utrzymanie zwierzęcia w schronisku ustalana jest w wysokości gwarantującej utrzymanie zwierzęcia zgodnie z dobrostanem i zapewniającej zatrudnienie odpowiedniej ilości pracowników (minimalna stawka dzienna).
2. Minimalna stawka dzienna nie obejmuje kosztów kastracji bezdomnych zwierząt w schronisku oraz kosztów wyłapania zwierząt.
3. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, wysokość minimalnej stawki dziennej za pobyt i utrzymanie zwierzęcia w schronisku dla

bezdomych zwierząt, uwzględniając konieczność zapewnienia odpowiedniej jakości pomocy i opieki zwierzętom bezdomnym, dobrostanu, odpowiednich warunków bytowania i ochrony, odpowiedniej ilości pracowników schroniska, utrzymania schroniska dla bezdomnych zwierząt.

4. Na podstawie wysokości minimalnej stawki dziennej ustala się minimalną stawkę miesięczną (stanowiącą trzydziestokrotność minimalnej stawki dziennej) oraz minimalną stawkę roczną (stanowiącą dwunastokrotność minimalnej stawki miesięcznej).

Art. 11kb.

Zapewnienie zwierzętom urozmaiceń środowiskowych w schronisku następuje w szczególności poprzez:

- 1) zapewnianie kontaktów z innymi osobnikami swojego gatunku, w tym przez łączenie zwierząt w grupy lub pary;
- 2) umożliwianie kontaktów społecznych z człowiekiem (na linii pies-człowiek);
- 3) umieszczanie w boksach platform do spania, zapewniających izolację od podłoża, podestów, oraz bezpiecznych zabawek umożliwiających ich gryzienie;
- 4) podział boksu na część zamkniętą i wybiegową.

Art. 11kc.

1. W schronisku karmi się zwierzęta karmą właściwą dla danego gatunku zwierząt, w tym co najmniej w połowie karmą wyprodukowaną dla zwierząt domowych.
2. Zakazuje się karmienia zwierząt produktami ubocznymi pochodzenia zwierzęcego, stanowiącymi materiał kategorii 3, o którym mowa w art. 10 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i produktów pochodnych, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego).
3. Zakazuje się karmienia zwierząt padłymi zwierzętami.

Art. 11kd.

1. Zwierzęta przyjęte do schroniska, wykazujące jakiegokolwiek kliniczne objawy choroby, niezwłocznie, jednak nie później niż w ciągu 24h od przyjęcia, poddawane są badaniu klinicznemu przez lekarza weterynarii oraz podstawowym badaniom krwi, które obejmują w szczególności: morfologię i biochemię. W razie zaistnienia wypadku zagrażającego życiu zwierzęcia właściwe działania (w tym badania, zabiegi lub poddanie zwierzęcia eutanazji ze względów humanitarnych) podejmowane są przez lekarza weterynarii niezwłocznie.
2. Zwierzęta przyjęte do schroniska, wykazujące jakiegokolwiek zaburzenia behawioralne, psychosomatyczne, frustracyjne lub emocjonalne, najpóźniej w terminie 14 dni od odbycia kwarantanny, poddawane są ogólnym oględzinom przez behaviorystę lub inną osobę uprawnioną do pracy behawioralnej ze zwierzęciem.
3. Wstępnej oceny konieczności poddania zwierzętom badaniom lub oględzinom, o których mowa w ust.1 i ust. 2 mogą dokonywać opiekunowie zwierząt.

4. Zabieg kastracji zwierząt przyjętych do schroniska przeprowadza się najpóźniej w terminie 60 dni od daty upływu odbytej kwarantanny, a jeżeli stan zdrowia lub wiek zwierzęcia na to nie pozwala – niezwłocznie po ustąpieniu tych przyczyn i za zgodą lekarza weterynarii.
5. W sytuacji odszukania właściciela zwierzęcia przyjętego do schroniska, zwierzę wydaje się właścicielowi niezwłocznie po stawieniu się właściciela w schronisku po odbiór zwierzęcia. Przepisów dotyczących kwarantanny nie stosuje się.

Art. 11ke.

1. W ramach wykonania programu adopcyjnego, o którym stanowi art. 11k pkt 11 w szczególności:
  - 1) ogłasza się, niezwłocznie po upływie okresu kwarantanny, wszelkie zwierzęta do adopcji wraz z opisem gatunku, szacowanego wieku zwierzęcia, płci oraz zamieszcza się aktualne fotografie zwierząt, w tym za pośrednictwem masowego przekazu;
  - 2) dopuszcza się możliwość przekazywania zwierząt do domów tymczasowych po upływie okresu kwarantanny, z tym zastrzeżeniem, że zwierzę winno przebywać w domu tymczasowym nieprzerwanie aż do czasu adopcji zwierzęcia, chyba że tymczasowy opiekun wskutek nadzwyczajnych okoliczności nie ma możliwości zapewnienia dalszej opieki zwierzęciu;
  - 3) utrzymuje się wskaźnik adopcji zwierząt na poziomie nie niższym niż 65%.
2. Powiatowy lekarz weterynarii jest organem właściwym w zakresie oceny programu adopcyjnego, w tym jego skuteczności i wykonywania programu.
3. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w zakresie skutecznego wykonywania programu adopcyjnego, utrudniania w jakiegokolwiek sposób procesu adopcji zwierząt bezdomnych lub naruszenia obowiązku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, powiatowy lekarz weterynarii nakłada na podmiot prowadzący schronisko dla bezdomnych zwierząt karę pieniężną w wysokości nie mniejszej niż 10.000 zł i nie większej niż 50.000 zł oraz nakazuje usunięcie stwierdzonych uchybień, określając termin ich usunięcia, który nie może być dłuższy niż 14 dni.
4. Kara pieniężna oraz nakaz usunięcia stwierdzonych uchybień nakładane są w drodze decyzji administracyjnej wydanej przez powiatowego lekarza weterynarii.
5. W przypadku schronisk prowadzonych przez podmioty niepowiązane organizacyjnie z gminą, gmina, która ma zawartą umowę na utrzymywanie bezdomnych zwierząt w schronisku przeprowadza w tym schronisku kontrole celem oceny wykonywania programu adopcyjnego i jego skuteczności.

Art. 11kf.

1. Dopuszcza się wydawanie do adopcji zwierząt niewykastrowanych, w szczególności gdy zabieg kastracji nie mógł zostać przeprowadzony z uwagi na stan zdrowia lub wiek zwierzęcia.
2. W przypadku wydania do adopcji niewykastrowanego zwierzęcia nowy opiekun zobowiązany jest do poddania zwierzęcia zabiegowi kastracji. Przepisy art. 9d ust. 2 i art. 9d ust. 4 stosuje się odpowiednio.

3. Z chwilą wydania zwierzęcia do adopcji schronisko zobowiązuje nowego opiekuna do poddania zwierzęcia zabiegowi kastracji, jednocześnie informując o treści przepisów art. 9d ust.2 i ust. 4.

Art. 11kg.

1. Schroniskiem kieruje osoba zatrudniona na stanowisku kierownika schroniska.
2. Kierownik schroniska odpowiedzialny jest za całokształt funkcjonowania schroniska a w szczególności za jego majątek, właściwą administrację, przestrzeganie właściwych przepisów. Do zadań kierownika schroniska należy także tworzenie programu adopcyjnego zwierząt, o którym mowa w art. 11k pkt 11.
3. Kierownika zatrudnia:
  - 1) w przypadku prowadzenia schroniska przez gminę - wójt (burmistrz, prezydent miasta);
  - 2) w przypadku prowadzenia schroniska przez podmiot niepowiązany organizacyjnie z gminą – podmiot prowadzący to schronisko, z zastrzeżeniem ust. 4.
4. W przypadku prowadzenia schroniska przez podmiot niepowiązany organizacyjnie z gminą, a będący osobą fizyczną, kierownikiem schroniska może być ta osoba, o ile spełnia wymagania jak w ust. 7 pkt 1-5, 7.
5. Kandydata na stanowisko kierownika schroniska, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, wyłania się w drodze konkursu.
6. Jeżeli do konkursu nie zgłosi się żaden kandydat albo w wyniku konkursu nie wyłoniono kandydata właściwy wójt (burmistrz, prezydenta miasta), powołuje na stanowisko kierownika schroniska ustalonego przez siebie kandydata. Do czasu powołania na stanowisko kierownika schroniska właściwy wójt (burmistrz, prezydenta miasta) może powierzyć pełnienie obowiązków kierownika schroniska innemu pracownikowi tej placówki.
7. Stanowisko kierownika schroniska może zajmować osoba, która:
  - 1) jest obywatelem polskim;
  - 2) posiada wiedzę i doświadczenie z zakresu ochrony zwierząt oraz z zakresu etologii zwierząt domowych;
  - 3) korzysta z pełni praw publicznych;
  - 4) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
  - 5) wobec której nie zastosowano środka probacyjnego w sprawie o czyn z art. 35;
  - 6) nie była karana zakazem pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 289);
  - 7) nie była prawomocnie ukarana za wykroczenia, o których mowa w art. 127 pkt 1, 3, 5 lub 6 lub art. 131 pkt 1-3, 5, 8, 11, 13 lub 14 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, art. 37-37b, art. 37d ust. 1 lub art. 37e ust. 1 niniejszej ustawy.
8. Maksymalna wysokość miesięcznego wynagrodzenia osoby fizycznej zatrudnionej na stanowisku kierownika schroniska na podstawie umowy o pracę nie może przekraczać - w przeliczeniu na maksymalny wymiar czasu pracy - dwukrotności minimalnego

wynagrodzenia za pracę w rozumieniu ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz.U.2020.2207 t.j. z dnia 2020.12.10) (maksymalna wysokość miesięcznego wynagrodzenia kierownika schroniska).

9. Maksymalny wymiar czasu, o którym mowa w ust. 5, oblicza się zgodnie z art. 130 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1510, 1700 i 2140 oraz z 2023 r. poz. 240 i 641).

Art. 11kh.

1. W każdym schronisku obligatoryjnie zatrudnia się - na podstawie umowy o pracę lub na podstawie umowy cywilnoprawnej:
  - 1) osoby odpowiedzialne za bieżące utrzymanie bezdomnych zwierząt w schronisku, w tym za zapewnianie zwierzętom dostępu do wody i pokarmu, dbanie o czystość w boksach i w pomieszczeniach, w których utrzymywane są zwierzęta, wyprowadzanie psów (opiekunowie zwierząt);
  - 2) osoby odpowiedzialne za realizację programu adopcyjnego oraz przygotowywanie i wydawanie zwierząt do adopcji;
  - 3) techników weterynaryjnych;
  - 4) lekarzy weterynarii (o ile w schronisku wyodrębniony jest gabinet weterynaryjny w rozumieniu ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o zakładach leczniczych dla zwierząt).
2. W schronisku można także zatrudnić - na podstawie umowy o pracę lub na podstawie umowy cywilnoprawnej:
  - 1) osoby odpowiedzialne za obsługę finansową schroniska;
  - 2) lekarzy weterynarii (we wszystkich innych przypadkach niż wskazany w ust. 1 pkt 5);
  - 3) osoby odpowiedzialne za pracę behawioralną zwierząt (behawiorysta);
  - 4) inne osoby odpowiedzialne za właściwą realizację zadań działalności schroniska, o których mowa w art. 11k.
3. Stanowisko opiekuna zwierząt, technika weterynarii oraz lekarza weterynarii nie może zajmować osoba, która:
  - 1) była skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo z art. 35;
  - 2) wobec której warunkowo umorzono postępowanie w sprawie o czyn z art. 35;
  - 3) była prawomocnie ukarana za wykroczenia, o których mowa w art. 37-37b, art. 37d ust. 1 lub art. 37e ust. 1;
4. Umowy o pracę lub umowy cywilnoprawne z osobami wskazanymi w ust. 1 i 2 zawiera:
  - 1) w przypadku prowadzenia schroniska przez gminę lub podmiot organizacyjny powiązany z gminą – kierownik schroniska;
  - 2) w przypadku prowadzenia schroniska przez podmiot niepowiązany organizacyjnie z gminą – podmiot prowadzący to schronisko.
5. Maksymalna wysokość miesięcznego wynagrodzenia osób fizycznych zatrudnionych na stanowiskach, o których mowa w ust. 1 i ust. 2, na podstawie umowy o pracę nie może przekraczać - w przeliczeniu na maksymalny wymiar czasu pracy – półtorakrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę w rozumieniu ustawy z dnia z

dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz.U.2020.2207 t.j. z dnia 2020.12.10) (maksymalna wysokość miesięcznego wynagrodzenia pracownika schroniska).

6. Maksymalna wysokość godzinowego wynagrodzenia osób fizycznych zatrudnionych na stanowiskach, o których mowa w ust. 1 i ust. 2, na podstawie umowy cywilnoprawnej nie może przekraczać półtorakrotności minimalnej stawki godzinowej w rozumieniu ustawy z dnia z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz.U.2020.2207 t.j. z dnia 2020.12.10).
7. Maksymalny wymiar czasu, o którym mowa w ust. 5, oblicza się zgodnie z art. 130 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1510, 1700 i 2140 oraz z 2023 r. poz. 240 i 641).

Art. 11ki.

1. W schronisku zatrudnia się (na podstawie umowy o pracę lub na podstawie umowy cywilnoprawnej) co najmniej 1 osobę na stanowisku opiekuna zwierząt na każde 40 zwierząt utrzymywanych w schronisku (minimalna liczba opiekunów zwierząt).
2. Podmiot prowadzący schronisko zobowiązany jest do zapewnienia minimalnej liczby opiekunów codziennie, także w sytuacji nieobecności osoby pełniącej obowiązki opiekuna zwierząt.
3. W schronisku zatrudnia się (na podstawie umowy o pracę lub na podstawie umowy cywilnoprawnej) co najmniej 1 osobę na stanowisku technika weterynarii na każde 120 zwierząt utrzymywanych w schronisku.

Art. 11kj.

1. Zapewnienie zwierzętom należytej opieki behawioralnej następuje w szczególności poprzez pracę zwierząt z behawiorystą, który może zostać zatrudniony (na podstawie umowy o pracę lub na podstawie umowy cywilnoprawnej) w schronisku.
2. Stanowisko behawiorysty może zajmować osoba, która:
  - 1) posiada należycie udokumentowane kwalifikacje behawiorysty zwierzęcego lub zoopsychologa;
  - 2) posiada wiedzę z zakresu ochrony zwierząt, zoopsychologii i dobrostanu zwierząt;
  - 3) posiada co najmniej roczne praktyczne doświadczenie w pracy behawiorysty zwierzęcego lub zoopsychologa, które jest należycie udokumentowane;
  - 4) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo z art. 35;
  - 5) wobec której nie zastosowano środka probacyjnego w sprawie o czyn z art. 35;
  - 6) nie była prawomocnie ukarana za wykroczenia, o których mowa w art. 127 pkt 1, 3, 5 lub 6 lub art. 131 pkt 1-3, 5, 8, 11, 13 lub 14 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, art. 37-37b, art. 37d ust. 1 lub art. 37e ust. 1 niniejszej ustawy.
3. Do obowiązków behawiorysty należy w szczególności:
  - 1) zapewnienie zwierzętom utrzymywanym w danym schronisku właściwej opieki behawioralnej;
  - 2) prowadzenie terapii zachowań zwierząt;

- 3) ocena behawioralna zwierząt w kontekście możliwości łączenia zwierząt w grupy lub pary, o czym mowa w art. 11kb pkt 1, z tym zastrzeżeniem, że dopuszczalnym jest łącznie psów w grupy do 6 osobników nie wliczając szczeniąt do 6 miesięcy życia;
- 4) prowadzenie dokumentacji z terapii zwierząt objętych terapią behawioralną;
- 5) dokonywanie przeglądu stanu behawioralnego zwierząt i sporządzanie zwięzłego protokołu z przeglądu.

Art. 11kk.

1. Lekarz weterynarii lub technik weterynarii dokonuje przeglądu zdrowia zwierząt utrzymywanych w schronisku, nie rzadziej niż raz w tygodniu.
2. Przegląd zwierząt obejmuje ogólną ocenę kondycji fizycznej każdego zwierzęcia.
3. Z dokonanego przeglądu zwierząt sporządza się protokół, w którym zawiera się adnotacje o zwierzętach wykazujących oznaki chorobowe. Dopuszczalne jest sporządzanie protokołu w formie elektronicznej.
4. Behawiorysta dokonuje przeglądu stanu behawioralnego zwierząt utrzymywanych w schronisku, nie rzadziej niż raz w miesiącu.

Art. 11l.

1. Każda gmina sprawuje nadzór nad schroniskiem w zakresie wykonywania zadań w przedmiocie zapewnienia opieki bezdomnym zwierzętom oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. W tym celu właściwy organ gminy przeprowadza w schronisku kontrole, nie rzadziej niż co 6 miesięcy.
2. W przypadku prowadzenia schroniska przez podmiot, który nie jest organizacyjnie powiązany z gminą nadzór, o którym mowa w ust. 1 sprawuje każda gmina, która powierzyła temu podmiotowi wykonywanie zadań w przedmiocie zapewnienia opieki bezdomnym zwierzętom lub zapobiegania bezdomności zwierząt.
3. W ramach przeprowadzanych kontroli dokonuje się w szczególności:
  - 1) oceny zasad działalności schroniska i realizacji zadań, o których mowa w art. 11k;
  - 2) ustaleń co do rzeczywistej liczby bezdomnych zwierząt utrzymywanych w schronisku, którym właściwa gmina zapewnia opiekę w związku z wykonywaniem zadania własnego;
  - 3) oceny prawidłowości wykonywania zadań w przedmiocie opieki nad bezdomnymi zwierzętami;
  - 4) oceny poziomu wskaźnika adopcji zwierząt.
6. W przypadku stwierdzenia, iż roczny wskaźnik adopcji zwierząt w danym schronisku jest niższy niż 50%, gmina może rozwiązać umowę z podmiotem prowadzącym schronisko dla bezdomnych zwierząt.
7. Roczny wskaźnik adopcji zwierząt ustalany jest jako procentowy stosunek liczby bezdomnych zwierząt utrzymywanych w danym schronisku według stanu na dzień 1 stycznia roku następującego po roku, w którym wskaźnik adopcji jest ustalany do liczby zwierząt wydanych do adopcji w tym roku, z tym zastrzeżeniem, że ustalając liczbę zwierząt wydanych do adopcji nie uwzględnia się tych zwierząt, które ponownie zostały umieszczone w schronisku dla bezdomnych zwierząt przed upływem dwóch miesięcy od daty wydania ich do adopcji.

Art. 11m.

1. Działalność schroniska jest finansowana w szczególności z:
  - 1) dochodów własnych gminy, w tym przeznaczonych na realizację gminnego programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt,
  - 2) dotacji pochodzącej z dochodów własnych gminy, w tym przeznaczonych na realizację gminnego programu nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt, z zastrzeżeniem ust. 2,
  - 3) środków z Unii Europejskiej.
2. Przepis ust. 1 pkt 2 nie dotyczy schronisk działających w formie jednostki budżetowej.
3. W przypadku prowadzenia schroniska przez gminę, w tym za pośrednictwem utworzonych przez siebie jednostek organizacyjnych, działalność schroniska finansowana jest na zasadach określonych w przepisach o finansach publicznych.
4. W przypadku prowadzenia schroniska przez podmiot niepowiązany organizacyjnie z gminą, działalność schroniska może być ponadto finansowana z zasobów podmiotu prowadzącego schronisko, pochodzących ze zbiorów, darowizn lub innych źródeł.

Art. 11n.

W roku budżetowym na realizację zadań własnych związanych z zapewnieniem opieki bezdomnym zwierzętom, o których mowa w art. 11 ust. 1, gmina przeznacza środki w wysokości nie mniejszej niż iloczyn minimalnej stawki rocznej, o której mowa w art. 11ka i średniej liczby bezdomnych zwierząt utrzymywanych przez gminę w danym schronisku w roku poprzedzającym rok budżetowy ustalonej na podstawie danych systemu informacji o schroniskach dla zwierząt (podstawowa kwota utrzymania zwierząt w schronisku).

Art. 11o.

1. W przypadku prowadzenia schroniska przez gminę lub podmiot organizacyjnie powiązany z gminą środki przeznaczone na zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom mogą być wykorzystane wyłącznie na:
  - 1) pokrycie wydatków bieżących schroniska, obejmujących każdy wydatek poniesiony na utrzymanie bezdomnych zwierząt, w tym na:
    - a) roczne wynagrodzenie osoby fizycznej zatrudnionej na stanowisku kierownika schroniska na podstawie umowy o pracę w przeliczeniu na maksymalny wymiar czasu pracy - w wysokości nieprzekraczającej dwunastokrotności maksymalnej wysokości miesięcznego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 11kg ust. 8,
    - b) roczne wynagrodzenie osoby fizycznej zatrudnionej na innym stanowisku niż mowa w lit. a, na podstawie umowy o pracę w przeliczeniu na maksymalny wymiar czasu pracy - w wysokości nieprzekraczającej dwunastokrotności maksymalnej wysokości miesięcznego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 11kh ust. 5
    - c) roczne wynagrodzenie osoby fizycznej zatrudnionej na podstawie umowy cywilnoprawnej w schronisku, jeżeli wykonuje obowiązki pracowników

- schroniska określonych w art. 11kh ust. 1 i 2, w wysokości nieprzekraczającej kwoty określonej w lit. b
- d) pokarm dla zwierząt,
  - e) sprzęt absorbujący uwagę zwierząt lub zapewniający urozmaicenia środowiskowe,
  - f) niezbędne produkty lecznicze i wyroby medyczne,
  - g) opiekę weterynaryjną;
  - h) utrzymanie nieruchomości, na której znajduje się schronisko (w tym opłaty za media);
- 2) pokrycie wydatków na zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych obejmujących:
- a) wyposażenie boksów i pomieszczeń przeznaczonych do utrzymywania zwierząt,
  - b) wyposażenie gabinetu weterynaryjnego,
  - c) sprzęt niezbędny do utrzymania zwierząt, ich żywienia i pojenia,
  - d) meble,
  - e) pozostałe środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne o wartości nieprzekraczającej wielkości określonej zgodnie z art. 16f ust. 3 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu w 100% ich wartości w momencie oddania do używania.
2. Przez wydatki bieżące, o których mowa w ust. 1 pkt 1, należy rozumieć wydatki bieżące, o których mowa w art. 236 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
3. Maksymalny wymiar czasu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a-b, oblicza się zgodnie z art. 130 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1510, 1700 i 2140 oraz z 2023 r. poz. 240 i 641).

Art. 11p.

1. W przypadku braku na terenie gminy schroniska prowadzonego przez gminę zadanie własne w postaci zapewnienia opieki bezdomnym zwierzętom może zostać powierzone podmiotowi, który nie jest organizacyjnie powiązany z gminą.
2. Jediną formą finansowania schronisk dla bezdomnych zwierząt, prowadzonych przez podmioty, które nie są organizacyjnie powiązane z gminą, a którym powierzono realizację zadania są dotacje.

Art. 11pa.

1. Podmiot prowadzący schronisko, który nie jest organizacyjnie powiązany z gminą, otrzymuje z budżetu gminy dotację na prowadzenie schroniska i zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom w wysokości nie mniejszej niż podstawowa kwota utrzymania zwierząt w schronisku, o której mowa w art. 11n jeżeli podmiot ten spełnia następujące warunki:

- 1) zapewnia bezdomnym zwierzętom właściwą opiekę (w tym weterynaryjną i behawioralną) i warunki utrzymywania,
  - 2) przestrzega głównych zasad działalności schroniska i realizuje zadania, o których mowa w art. 11k,
  - 3) zatrudnia osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie w pracy ze zwierzętami potrzebne do realizacji zadania, w tym na stanowiskach określonych w niniejszej ustawie,
  - 4) zatrudnia odpowiednią liczbę pracowników;
  - 5) spełniania wymagania weterynaryjne dla prowadzenia działalności w zakresie prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt,
  - 6) posiada decyzję właściwego powiatowego lekarza weterynarii w sprawie nadania weterynaryjnego numeru identyfikacyjnego (o ile realizacja zadania nie polega na prowadzeniu gminnego schroniska dla bezdomnych zwierząt),
  - 7) w przypadku prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami i/lub prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt, o której mowa w art. 7 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy z 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach – posiada zezwolenie na prowadzenie tego rodzaju działalności.
2. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, w drodze uchwały, może ustalić dodatkowe warunki przyznania podmiotowi prowadzącemu schronisko dotacji.

Art. 11pb.

1. Dotację, o której mowa w art. 11pa przyznaje się po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert ogłaszanego przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta). Do ogłoszenia otwartego konkursu ofert stosuje się odpowiednio przepisy art. 13 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571).
2. Podmiot prowadzący schronisko, który nie jest organizacyjnie powiązany z gminą, a który przystępuje do otwartego konkursu ofert, składa zobowiązanie do przestrzegania warunków, o których mowa w art. 11pa.
3. Regulamin otwartego konkursu ofert oraz kryteria wyboru ofert określa rada gminy w drodze uchwały, uwzględniając konieczność zapewnienia jak najlepszej opieki nad bezdomnymi zwierzętami i warunków realizacji zadania.
4. Wójt (burmistrz, prezydent miasta), w drodze decyzji administracyjnej, może cofnąć dotację, o której mowa w art. 11pa w przypadku stwierdzenia naruszenia przez podmiot prowadzący schronisko, który nie jest organizacyjnie powiązany z gminą, warunków, o których mowa w art. 11pa. Cofnięcie dotacji następuje z urzędu, po uprzednim wezwaniu przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) podmiotu prowadzącego schronisko do zaprzestania naruszania warunków, o których mowa w art. 11pa, w terminie nie dłuższym niż 1 miesiąc.

Art. 11pc.

1. Dotacja, o której mowa w art. 11pa przeznaczona jest na realizację zadań w zakresie zapewniania opieki bezdomnym zwierzętom. Dotacje mogą być wykorzystane wyłącznie na:

- 1) pokrycie wydatków bieżących schroniska, obejmujących także każdy wydatek poniesiony na utrzymanie bezdomnych zwierząt, w tym na:
  - a) roczne wynagrodzenie osoby fizycznej zatrudnionej na stanowisku kierownika schroniska na podstawie umowy o pracę w przeliczeniu na maksymalny wymiar czasu pracy - w wysokości nieprzekraczającej dwunastokrotności maksymalnej wysokości miesięcznego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 11kg ust. 8,
  - b) roczne wynagrodzenie osoby fizycznej zatrudnionej na innym stanowisku niż mowa w lit. a, na podstawie umowy o pracę w przeliczeniu na maksymalny wymiar czasu pracy - w wysokości nieprzekraczającej dwunastokrotności maksymalnej wysokości miesięcznego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 11kh ust. 5
  - c) roczne wynagrodzenie osoby fizycznej zatrudnionej na podstawie umowy cywilnoprawnej w schronisku, jeżeli wykonuje obowiązki pracowników schroniska określonych w art. 11kh ust. 1 i 2, w wysokości nieprzekraczającej kwoty określonej w lit. b,
  - d) pokarm dla zwierząt,
  - e) sprzęt absorbujący uwagę zwierząt lub zapewniający urozmaicenia środowiskowe,
  - f) niezbędne produkty lecznicze i wyroby medyczne,
  - g) opiekę weterynaryjną;
  - h) utrzymanie nieruchomości, na której znajduje się schronisko (w tym opłaty za media);
- 2) pokrycie wydatków na zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych obejmujących:
  - a) wyposażenie boksów i pomieszczeń przeznaczonych do utrzymywania zwierząt,
  - b) wyposażenie gabinetu weterynaryjnego,
  - c) sprzęt niezbędny do utrzymania zwierząt, ich żywienia i pojenia,
  - d) meble,
  - e) pozostałe środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne o wartości nieprzekraczającej wielkości określonej zgodnie z art. 16f ust. 3 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu w 100% ich wartości w momencie oddania do używania.
2. Maksymalny wymiar czasu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a, oblicza się zgodnie z art. 130 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1510, 1700 i 2140 oraz z 2023 r. poz. 240 i 641).
3. Przez wydatki bieżące, o których mowa w ust. 1 pkt 1, należy rozumieć wydatki bieżące, o których mowa w art. 236 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
4. Dotacja może być wykorzystana wyłącznie na pokrycie wydatków związanych z realizacją zadań określonych w ust. 1, poniesionych w roku budżetowym, na który dotacja została udzielona, niezależnie od tego, którego roku dotyczą te zadania.

Art. 11pd.

1. Organ dotujący kontroluje prawidłowość pobrania i wykorzystania udzielonych dotacji.
2. Osoby upoważnione do przeprowadzenia kontroli mają prawo wstępu do schronisk oraz wglądu do dokumentacji podmiotów prowadzących schroniska – w tym dokumentacji organizacyjnej i finansowej w związku z przekazaną dotacją.
3. Podmiot prowadzący schronisko dla zwierząt udostępnia dokumentację, o której mowa w ust. 2, w terminie 14 dni od dnia zwrócenia się przez osobę upoważnioną do przeprowadzenia kontroli o udostępnienie tej dokumentacji.
4. Organ dotujący, o którym mowa w ust. 1 - w związku z przeprowadzaniem kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji przez podmioty prowadzące schronisko - przetwarza dane osobowe:
  - 1) osób fizycznych prowadzących schronisko, przedstawicieli osób prawnych prowadzących schronisko,
  - 2) osób fizycznych zatrudnionych, w tym na podstawie umowy cywilnoprawnej, w schroniskach, jeżeli odpowiednio pełnią funkcję kierownika schroniska albo wykonują obowiązki pracowników schroniska określone w art. 11kh ust. 1 i 2;
- w tym z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych służących do gromadzenia danych osobowych.
5. Kontrola może obejmować okres 5 lat budżetowych poprzedzających rok budżetowy, w którym jest ona przeprowadzana.
6. W przypadku utrudniania lub udaremniania przez podmiot prowadzący schronisko czynności kontrolnych, o których mowa w niniejszym artykule, organ dotujący wzywa kierownika schroniska lub podmiot prowadzący to schronisko do zaprzestania tych działań w wyznaczonym terminie.
7. Po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 6, organ dotujący wstrzymuje, w drodze decyzji administracyjnej, przekazywanie podmiotowi prowadzącemu schronisko, dotacji do dnia umożliwienia przeprowadzenia w tym schronisku czynności kontrolnych, o których mowa w ust. 2.
8. Środki przekazane podmiotowi prowadzącemu schronisko, za okres, którego dotyczyło wstrzymanie dotacji, mogą być wykorzystane wyłącznie na refundację wydatków związanych z realizacją zadań w zakresie zapewnienia miejsca dla bezdomnych zwierząt, poniesionych przez ten podmiot w okresie roku budżetowego, w którym dotacja została wstrzymana.

Art. 11pe.

1. Jeżeli podmiot prowadzący schronisko:
  - 1) nie przekazał rozliczenia wykorzystania dotacji lub nie dokonał w rozliczeniu korekty błędów w terminie wskazanym przez organ dotujący,
  - 2) nie wykonał decyzji administracyjnej lub prawomocnego wyroku sądu wydanych w związku z przekazaną dotacją
- organ dotujący wzywa podmiot prowadzący schronisko do wykonania działań, o których mowa w pkt 1-2, w wyznaczonym terminie.
2. Po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu, o którym mowa w ust. 1, organ dotujący wstrzymuje, w drodze decyzji administracyjnej, przekazywanie

podmiotowi prowadzącemu schronisko, dotacji do dnia wykonania działań, o których mowa w ust. 1.

3. Środki przekazane podmiotowi prowadzącemu schronisko, za okres, którego dotyczyło wstrzymanie dotacji, mogą być wykorzystane wyłącznie na refundację wydatków związanych z realizacją zadań w zakresie zapewnienia miejsca dla bezdomnych zwierząt, poniesionych przez ten podmiot w okresie roku budżetowego, w którym dotacja została wstrzymana.

Art. 11pf.

Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, w drodze uchwały, ustala szczegółowy tryb udzielania i rozliczania dotacji, o której mowa w art. 11pa oraz szczegółowy tryb przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania, w tym zakres danych, które powinny być zawarte we wniosku o udzielenie dotacji i w rozliczeniu jej wykorzystania, termin i sposób rozliczenia wykorzystania dotacji.

Art. 11pg.

1. Dotacje, o których mowa w art. 11pa nie podlegają egzekucji.
2. Przepis ust. 1 nie dotyczy egzekucji prowadzonej w przypadku stwierdzenia, na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U.2023.1270 t.j. z dnia 2023.07.04), obowiązku zwrotu dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem, pobranej nienależnie lub w nadmiernej wysokości.

Art. 11ph.

W przypadku prowadzenia schroniska przez podmiot niepowiązany organizacyjnie z gminą, działalność tego podmiotu powinna być wyodrębniona w sposób zapewniający należyłą identyfikację – w zakresie realizacji zadania opieki nad bezdomnymi zwierzętami - pod względem organizacyjnym i finansowym oraz w stopniu umożliwiającym określenie przychodów, kosztów i wyników, z uwzględnieniem przepisów o rachunkowości.

Art. 11pi.

1. Podmiotom prowadzącym schronisko, które nie są organizacyjnie powiązane z gminą, przysługuje z budżetu gminy dofinansowanie do kosztów specjalistycznego leczenia bezdomnych zwierząt w wysokości równej 80% poniesionych kosztów.
2. Dofinansowanie przyznaje, na wniosek podmiotu prowadzącego schronisko, wójt, burmistrz lub prezydent miasta, w drodze decyzji administracyjnej. Do wniosku dołącza się dokumenty potwierdzające wysokość poniesionych kosztów specjalistycznego leczenia.
3. Organ, o którym mowa w ust. 2, może upoważnić inną osobę do wydawania decyzji w sprawach dofinansowania kosztów specjalistycznego leczenia bezdomnych zwierząt.
4. Organ, o którym mowa w ust. 2 może udzielić dofinansowania w wysokości wyższej niż określona w ust. 1.
5. Jeżeli w wyniku wznowienia postępowania stwierdzono, że dofinansowanie przyznano na podstawie nieprawdziwych danych zawartych we wniosku, o którym mowa w ust. 2, osoba otrzymująca dofinansowanie jest obowiązana do zwrotu nienależnie pobranych kwot w podwójnej wysokości. Należności te wraz z odsetkami

i kosztami egzekucyjnymi podlegają przymusowemu ściągnięciu w trybie postępowania egzekucyjnego w administracji.

6. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia:
  - 1) szczegółowe warunki udzielania oraz tryb przekazywania dofinansowania;
  - 2) terminy składania, wzory informacji i wniosku, o których mowa w ust. 2.

Art. 11pj.

1. Podmiotom prowadzącym schronisko, które nie są organizacyjnie powiązane z gminą, kwartalnie przysługuje z budżetu gminy dofinansowanie do kosztów wykonywania programu adopcyjnego, o którym stanowi art. 11k pkt 11.
2. Wysokość dofinansowania równa jest iloczynowi minimalnej stawki miesięcznej, o której mowa w art. 11ka ust. 4 i liczby zwierząt wydanych do adopcji w danym kwartale, które były utrzymywane przez określoną gminę w schronisku, z tym zastrzeżeniem, że nie wlicza się zwierząt, które ponownie zostały umieszczone w schronisku dla bezdomnych zwierząt w okresie 2 miesięcy od daty wydania zwierzęcia do adopcji.
3. Wniosek o przyznanie dofinansowania składa się do właściwego wójta, burmistrza lub prezydenta miasta wraz dokumentami potwierdzającymi skuteczne wykonywanie programu adopcyjnego, w tym umowy adopcyjne zwierząt za okres objęty wnioskiem.
4. Wniosek składa się nie później niż do 15. dnia miesiąca następującego po danym kwartale roku. Wniosek złożony po tym dniu podlega zwrotowi bez rozpatrzenia.
5. Dofinansowanie przyznaje, na wniosek podmiotu prowadzącego schronisko, wójt, burmistrz lub prezydent miasta, w drodze decyzji administracyjnej.
6. Organ, o którym mowa w ust. 5, może upoważnić inną osobę do wydawania decyzji w sprawach dofinansowania kosztów wykonywania programu adopcyjnego.
7. Organ, o którym mowa w ust. 5 może udzielić dofinansowania w wysokości wyższej niż określona w ust. 2.
8. Jeżeli w wyniku wznowienia postępowania stwierdzono, że dofinansowanie przyznano na podstawie nieprawdziwych danych zawartych we wniosku, o którym mowa w ust. 3 i 4, osoba otrzymująca dofinansowanie jest obowiązana do zwrotu nienależnie pobranych kwot w podwójnej wysokości. Należności te wraz z odsetkami i kosztami egzekucyjnymi podlegają przymusowemu ściągnięciu w trybie postępowania egzekucyjnego w administracji.
9. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia:
  - 1) szczegółowe warunki udzielania oraz tryb przekazywania dofinansowania;
  - 2) wzory informacji i wniosku, o których mowa w ust. 3 i 4.

Rozdział 2d

System informacji o schroniskach dla bezdomnych zwierząt

Art. 11r.

1. Tworzy się System Informacji o Schroniskach dla Zwierząt, który obejmuje bazę danych systemu informacji o schroniskach dla zwierząt, zwaną dalej „bazą danych SIOS”.

2. Baza danych SIOS prowadzona jest w systemie teleinformatycznym oraz jest rejestrem publicznym w rozumieniu art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2023 r. poz. 57, 1123 i 1234).

Art. 11ra.

Baza danych SIOS jest to centralny zbiór danych, prowadzony przez Głównego Lekarza Weterynarii, w skład którego wchodzi następujące zbiory danych:

- 1) zbiór danych o schroniskach dla zwierząt - Rejestr Schronisk dla Zwierząt, zwany dalej „RSZ”;
- 2) zbiory danych o bezdomnych zwierzętach.

Art. 11rb.

Administratorem bazy danych SIOS jest Główny Lekarz Weterynarii.

Art. 11rc.

W RSZ są gromadzone następujące dane identyfikacyjne schronisk dla zwierząt:

- 1) dane dotyczące podmiotu prowadzącego schronisko:
  - a) typ podmiotu prowadzącego: jednostka samorządu terytorialnego, osoba prawna inna niż jednostka samorządu terytorialnego, osoba fizyczna,
  - b) imię i nazwisko, miejsce zamieszkania i adres albo nazwę, siedzibę i adres podmiotu prowadzącego schronisko;
- 2) adres siedziby schroniska oraz numer telefonu;
- 3) numer identyfikacji podatkowej (NIP), jeżeli numer taki został nadany;
- 4) ilość pracowników zatrudnionych w schronisku na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej wraz ze wskazaniem stanowisk;
- 5) ilość zwierząt, na które jest przystosowane – zgodnie z obowiązującymi przepisami – schronisko.

Art. 11rd.

1. W bazie danych SIOS, w zbiorach danych bezdomnych zwierząt, są gromadzone dane identyfikacyjne bezdomnych zwierząt.
2. Dane identyfikacyjne bezdomnych zwierząt w bazie danych SIOS obejmują w szczególności:
  - 1) numer chip zwierzęcia;
  - 2) gatunek zwierzęcia;
  - 3) płeć zwierzęcia z możliwością wprowadzenia daty kastracji;
  - 4) dane dotyczące schroniska, w którym utrzymywane jest zwierzę;
  - 5) imię i nazwisko, miejsce zamieszkania i adres albo nazwę, siedzibę i adres podmiotu prowadzącego schronisko, w którym utrzymywane jest zwierzę;
  - 6) datę zgonu lub eutanazji zwierzęcia.

Art. 11re.

Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, sposób prowadzenia systemu informacji o schroniskach dla bezdomnych zwierząt, szczegółowy zakres danych

gromadzonych w systemie w tym w zbiorach danych o schroniskach dla zwierząt i zbiorach danych bezdomnych zwierząt, tryb i sposób przekazywania do bazy danych SIOS danych oraz tryb i sposób udostępniania danych z SIOS.”;

17) art. 16 otrzymuje brzmienie:

„Art. 16. Zabrania się wykorzystywania zwierząt w widowiskach i sportach noszących znamiona okrucieństwa.”;

18) w art. 17.

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Zabronione jest wykorzystywanie w celach widowiskowych zwierząt wolno żyjących (dzikich) lub należących do gatunków takich zwierząt urodzonych i wychowanych w niewoli, za wyjątkiem ogrodów zoologicznych lub podobnych miejsc służących obserwacji zwierząt.”,

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Zabrania się działalności menażerii objazdowych, a także organizowania i prowadzenia występów cyrkowych z udziałem zwierząt lub podobnych widowisk oraz pokazów, związanych z wykorzystywaniem zwierząt w celach rozrywkowych.”,

c) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz ministrem do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, minimalne warunki utrzymywania poszczególnych gatunków zwierząt wykorzystywanych do celów widowiskowych, filmowych, sportowych i specjalnych, mając na względzie zapewnienie im właściwej opieki i zapewnienie dobrostanu.”;

19) art. 25 otrzymuje brzmienie:

„Art 25. Prowadzący pojazd mechaniczny, który potrafił zwierzę, obowiązany jest do zapewnienia mu stosownej pomocy lub zawiadomienia jednej ze służb, o których mowa w art. 33 ust.3.”;

20) art. 33a ust. 3 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) wyłapanie psa i dostarczenie go właścicielowi, a jeżeli ustalenie tej osoby nie jest możliwe dostarczenie do schroniska dla zwierząt lub organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt; wyłapanie i dostarczenie psa odbywa się na koszt właściciela.”;

21) w art. 35:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Kto zabija, uśmierca zwierzę albo dokonuje uboju zwierzęcia z naruszeniem przepisów art. 6 ust. 1, art. 33 lub art. 34 ust. 1-4 podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Jeżeli sprawca czynu określonego w ust. 1 lub 1a działa ze szczególnym okrucieństwem podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.”,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W razie skazania za przestępstwo określone w ust. 1, 1a lub 2 oraz w razie umorzenia lub warunkowego umorzenia postępowania karnego orzeka się przepadek zwierzęcia, jeżeli sprawca jest jego właścicielem. W razie skazania za przestępstwo określone w ust. 1, 1a lub 2 oraz w razie umorzenia lub warunkowego umorzenia postępowania karnego, sąd może orzec przepadek zwierzęcia niebędącego własnością sprawcy, jeżeli jego właściciel lub inna osoba uprawniona, nie zachowując ostrożności wymaganej w danych okolicznościach, wiedziała, przewidywała albo mogła przewidzieć, że sprawca traktuje zwierzę w sposób określony w art. 6 ust. 2.”,

d) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. W razie skazania za przestępstwo określone w ust. 1, 1a lub 2, sąd orzeka nawiązkę w wysokości od 1000 zł do 100 000 zł na wskazany cel związany z ochroną zwierząt, z tym zastrzeżeniem, że jeżeli organizacja społeczna, której statutowym celem jest ochrona zwierząt wykonywała prawa pokrzywdzonego w postępowaniu przygotowawczym, a następnie występowała w roli oskarżyciela posiłkowego i aktywnie uczestniczyła w prowadzonym postępowaniu lub w istotny sposób przyczyniła się do ujawnienia przestępstwa lub sprawcy, sąd orzeka nawiązkę na rzecz tej organizacji społecznej.”,

e) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Jeśli w postępowaniu przygotowawczym prawa pokrzywdzonego wykonywało kilka organizacji, których statutowym celem jest ochrona zwierząt i następnie organizacje te występowały w roli oskarżyciela posiłkowego sąd orzeka nawiązkę na rzecz jednej lub kilku organizacji społecznych, mając na względzie aktywność organizacji w postępowaniu lub przyczynienie się do ujawnienia przestępstwa lub sprawcy.”;

22) art. 37:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Kto narusza nakazy albo zakazy określone w art. 7a ust. 1, art. 9b, art. 9c, art. 9d ust. 2, art. 10a ust. 1-3, art. 10c, art. 10d, art. 10e, art. 11 ust. 3, art. 11c ust. 2, art. 11g, art. 12 ust. 1-6, art. 13 ust. 1, art. 14, art. 15 ust. 1-5, art. 16, art. 17 ust. 1-7, art. 18, art. 22 ust. 1, art. 22a, art. 25 lub art. 27 podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W razie ukarania za wykroczenie, o którym mowa w ust. 1, można orzec przepadek narzędzi lub przedmiotów służących do popełnienia wykroczenia oraz przedmiotów z niego pochodzących.”,

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W razie ukarania za wykroczenie, o którym mowa w ust. 1, można orzec nawiązkę w wysokości od 250 zł do 5.000 zł na cel związany z ochroną zwierząt, z tym zastrzeżeniem, że jeżeli organizacja społeczna, której statutowym celem jest ochrona zwierząt wykonywała prawa pokrzywdzonego w postępowaniu przygotowawczym, a następnie występowała w roli oskarżyciela posiłkowego i aktywnie uczestniczyła w prowadzonym postępowaniu lub w istotny sposób przyczyniła się do ujawnienia wykroczenia lub sprawcy, sąd orzeka nawiązkę na rzecz tej organizacji społecznej.”,

d) po ust. 4 dodaje się ust. 5 – 7 w brzmieniu:

„5. W razie ukarania za wykroczenie określone w ust. 1 sąd może orzec tytułem środka karnego przepadek zwierzęcia, jeżeli sprawca jest jego właścicielem lub opiekunem, z tym zastrzeżeniem, że przepadek zwierzęcia niebędącego własnością sprawcy można orzec jeżeli jego właściciel nie zachowując ostrożności wymaganej w danych okolicznościach, wiedział, przewidywał albo mógł przewidzieć, że sprawca narusza nakazy lub zakazy, o których mowa w ust. 1. Przepis art. 38 niniejszej ustawy stosuje się odpowiednio.

6. W razie ukarania za wykroczenie określone w ust. 1 można orzec środek karny zakazu posiadania wszelkich zwierząt albo określonej kategorii zwierząt. Zakaz orzeka się w latach, od roku do lat 5.

7. W razie ukarania za wykroczenie, o którym mowa w art. 77 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2022 r. poz. 2151, 2311, 2581 i 2600) można orzec środek karny zakazu posiadania wszelkich zwierząt albo określonej kategorii zwierząt. Zakaz orzeka się w latach, od roku do lat 5.”;

23) po art. 37e dodaje się art. 37f w brzmieniu:

„Art.37f .

W sprawach o wykroczenia, określonych w art. 37, art. 37a, art. 37b, art. 37d, art. 37e, organizacja społeczna, której statutowym celem jest ochrona zwierząt może samodzielnie wnieść wniosek o ukaranie jako oskarżyciel posiłkowy.”;

24) w art. 38:

a) po ust.1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Przekazanie zwierzęcia i ustanowienie wykonawcy przepadku, o których mowa w ust. 1 następuje za zgodą organizacji, która ma być wykonawcą orzeczenia.”,

b) w ust. 4 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) podmiotowi, któremu przekazano zwierzę w trybie art. 7 niniejszej ustawy lub w trybie art. 228 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania

karnego (Dz.U.2024.37 t.j. z dnia 2024.01.11) jako osobie godnej zaufania albo schronisku dla bezdomnych zwierząt lub organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, jeżeli jest to zwierzę domowe, lub”,

c) w ust. 8 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Koszty utrzymania zwierzęcia do czasu egzekucji należności pieniężnych od skazanego pokrywa jednostka samorządu terytorialnego.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. 2008 r. Nr 213, poz. 1342, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1:

a) pkt 1 lit. j otrzymuje brzmienie:

„j) prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt,”

b) pkt 1 po lit. p dodaje się lit. r w brzmieniu:

„r) wyłapywania bezdomnych zwierząt.”;

2) w art. 2 w pkt 44 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje pkt 45-46 w brzmieniu:

„45) schronisko dla bezdomnych zwierząt - każde miejsce przeznaczone do utrzymywania bezdomnych zwierząt, w tym utrzymywania zwierząt wyłapanych w ramach wykonania zadania o którym mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz.U.2023.1580), niezależnie od nadanej nazwy lub formy prawno-organizacyjnej, ;

46) zwierzęta bezdomne – zwierzęta bezdomne w rozumieniu art. 4 pkt 16 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz.U.2023.1580).”;

3) w art. 4 ust. 2 wstęp do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„2. Podmiot, o którym mowa w ust. 1, w zakresie spełniania wymagań weterynaryjnych jest obowiązany zapewniać wymagania lokalizacyjne, zdrowotne, higieniczne, sanitarne, dobrostanowe, organizacyjne, techniczne lub technologiczne, zabezpieczające przed zagrożeniem epizootycznym, epidemicznym lub zapewniające właściwą jakość produktów, obejmujące w szczególności wymagania dotyczące:”;

4) w art. 5:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Podjęcie działalności nadzorowanej, o której mowa:

1) w art. 1 pkt 1 lit. a, c-f, h, i, j, l, jest dozwolone po stwierdzeniu przez powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na przewidywane miejsce jej prowadzenia, w drodze decyzji, spełniania wymagań weterynaryjnych określonych dla prowadzenia danego rodzaju działalności;

2) w art. 1 pkt 1 lit. b, g, k, n, p, r, jest dozwolone po uprzednim zgłoszeniu, w formie pisemnej, zamiaru jej prowadzenia powiatowemu lekarzowi weterynarii właściwemu ze względu na przewidywane miejsce jej prowadzenia.”,

- b) w ust. 3 po pkt 3 dodaje się pkt 4 i 5 w brzmieniu:
„4) zezwolenia na prowadzenie schroniska dla zwierząt bezdomnych;
5) numer z Krajowego Rejestru Sądowego - jeżeli został nadany.”,
- c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
„4. Powiatowy lekarz weterynarii, po przeprowadzeniu kontroli, wydaje decyzję:
1) stwierdzającą spełnianie wymagań weterynaryjnych, jeżeli wymagania określone dla danego rodzaju działalności nadzorowanej, o której mowa w art. 1 pkt 1 lit. a, c-f, h, i, j, l, są spełnione;
2) odmawiającą stwierdzenia spełniania wymagań weterynaryjnych, jeżeli wymagania określone dla danego rodzaju działalności nadzorowanej, o której mowa w art. 1 pkt 1 lit. a, c-f, h, i, j, l, nie są spełnione.”,
- d) ust. 5 otrzymuje brzmienie:
„5. Wydając decyzję, o której mowa w ust. 4 pkt 1, powiatowy lekarz weterynarii:
1) stwierdza spełnianie wymagań weterynaryjnych przez poszczególne obiekty budowlane lub miejsca, w których ma być prowadzona działalność nadzorowana, lub osoby wykonujące określone czynności w ramach tej działalności, jeżeli stwierdzenie takie jest wymagane;
2) nadaje weterynaryjny numer identyfikacyjny:
a) podmiotowi lub
b) poszczególnym obiektom budowlanym lub miejscom, w których ma być prowadzona działalność nadzorowana, lub osobom wykonującym określone czynności w ramach tej działalności w przypadku, o którym mowa w pkt 1.
3) określa maksymalną liczbę zwierząt poszczególnych gatunków, które mogą być utrzymywane w schronisku dla zwierząt bezdomnych.”,
- e) ust. 9 otrzymuje brzmienie:
„9. Powiatowy lekarz weterynarii po otrzymaniu zgłoszenia zamiaru prowadzenia przez podmiot działalności nadzorowanej, o której mowa w art. 1 pkt 1 lit. b, g, k, p, r, wydaje decyzję o nadaniu temu podmiotowi weterynaryjnego numeru identyfikacyjnego.”;
- 5) art. 7 otrzymuje brzmienie:
„Art. 7. Podmiot prowadzący działalność nadzorowaną, o której mowa w art. 1 pkt 1 lit. a-l, n, p, r, informuje, w formie pisemnej, powiatowego lekarza weterynarii o zaprzestaniu prowadzenia określonego rodzaju działalności nadzorowanej, a także o każdej zmianie stanu prawnego lub faktycznego związanego z prowadzeniem tej działalności, w zakresie dotyczącym wymagań weterynaryjnych, w terminie do 7 dni od dnia zaistnienia takiego zdarzenia.”;
- 6) w art. 8 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Powiatowy lekarz weterynarii w przypadku stwierdzenia, że przy prowadzeniu działalności nadzorowanej, o której mowa w art. 1 pkt 1 lit. a-n, p, r, są naruszone

wymagania weterynaryjne określone dla tej działalności, w zależności od zagrożenia stwarzanego dla zdrowia publicznego lub zdrowia zwierząt, wydaje decyzję:

- 1) nakazującą usunięcie uchybień w określonym terminie lub
- 2) nakazującą wstrzymanie działalności do czasu usunięcia uchybień, lub
- 3) zakazującą umieszczania na rynku lub handlu określonymi zwierzętami będącymi przedmiotem działalności albo zakazującą produkcji, umieszczania na rynku lub handlu określonymi produktami wytwarzanymi przy prowadzeniu tej działalności lub
- 4) zakazującą przyjmowania nowych zwierząt bezdomnych do schroniska dla zwierząt bezdomnych, do czasu usunięcia uchybień.”;

7) po art. 9 dodaje się art. 9a w brzmieniu:

„Art. 9a.

1. Powiatowy lekarz weterynarii wydaje decyzję zakazującą prowadzenia działalności nadzorowanej, o której mowa w art. 1 pkt 1 lit. a-l, o-r, jeżeli podmiot prowadzi działalność nadzorowaną bez stwierdzenia spełniania wymagań weterynaryjnych albo prowadzi taką działalność bez zgłoszenia zamiaru jej rozpoczęcia.

2. Podmiot, któremu wydano decyzję zakazującą prowadzenia działalności na podstawie art. 9 albo art. 9a, może ponownie wystąpić z wnioskiem o wydanie w takim samym zakresie decyzji, o której mowa w art. 5 ust. 4 albo ust. 9, nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia wydania decyzji zakazującej prowadzenia działalności nadzorowanej.”;

8) w art. 10:

a) ust. 1 pkt 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„1) dla prowadzenia poszczególnych rodzajów działalności nadzorowanej, o której mowa w art. 1 pkt 1 lit. a-n, p, r w tym może określić”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, sposób ustalania weterynaryjnego numeru identyfikacyjnego nadawanego podmiotom prowadzącym działalność nadzorowaną, o której mowa w art. 1 pkt 1 lit. a-l, o, p, r, mając na względzie zapewnienie właściwego sprawowania nadzoru nad prowadzeniem danego rodzaju działalności.”;

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Minister właściwy do spraw rolnictwa może określić, w drodze rozporządzenia:

1) dodatkowe wymagania, jakie powinien spełniać wniosek o stwierdzenie spełniania wymagań weterynaryjnych lub zgłoszenie zamiaru prowadzenia działalności nadzorowanej, o której mowa w art. 1 pkt 1 lit. a-l, n, p, r oraz w art. 4 ust. 3,

2) szczegółowy sposób dokonywania zgłoszenia zamiaru zaprzestania prowadzenia działalności nadzorowanej, o której mowa w art. 1 pkt 1 lit. a-l, n, p, r oraz w art. 4 ust. 3

- mając na względzie zapewnienie prawidłowego sprawowania przez powiatowego lekarza weterynarii nadzoru nad prowadzeniem danego rodzaju działalności nadzorowanej.”;

9) w art. 11 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Powiatowy lekarz weterynarii prowadzi rejestr podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną, o której mowa w art. 1 pkt 1 lit. a-l, n, p, r oraz w art. 4 ust. 3, na obszarze jego właściwości.”;

10) w art. 11 po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Powiatowy lekarz weterynarii przekazuje organowi, który wydał zezwolenie, o którym mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 dane zawarte w rejestrze dotyczące schroniska dla zwierząt bezdomnych, a także informacje o każdej zmianie stanu faktycznego lub prawnego ujawnionego w tym rejestrze.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 128a. dodaje się art.128b w brzmieniu:

„Art. 128b. Kto zabija dziko występujące zwierzę kręgowce, lub znęca się nad nim w rozumieniu art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz.U.2023.1580), podlega odpowiedzialności karnej przewidzianej w tej ustawie”;

2) w art. 131 pkt 1a otrzymuje brzmienie:

„1a) chwytą dziko występujące zwierzęta lub zabija dziko występujące zwierzęta bezkręgowce, o których mowa w art. 49 pkt 1 lit. a i b przy użyciu urządzeń, sposobów lub metod, o których mowa w art. 54,”.

Art. 4. W ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2013, poz. 1399) , wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 ust. 2 uchyla się pkt 14;

2) art. 7 ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3. wyłapywania bezdomnych zwierząt,”.

Art. 5. W ustawie z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz.U.2021.679 t.j. z dnia 2021.04.13) w art. 3 ust. 1 w pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz.U.2023.1580).”.

Art. 6. W ustawie z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U.2023.70) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 w pkt 7 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 8 w brzmieniu

„8) opłatę od szczeniąt i kociąt urodzonych w hodowlach.”;

2) po art. 18a dodaje się art. 18b w brzmieniu:
„art. 18b.

1. Rada gminy wprowadza jednorazową opłatę od każdego szczenięcia lub kocięcia urodzonego w hodowli.

2. Opłatę od szczeniąt i kociąt urodzonych w hodowlach pobiera się od osób fizycznych, osób prawnych, jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, będących właścicielami lub posiadaczami psów lub kotów i prowadzących hodowlę psów lub kotów w celach handlowych.”.

Art. 7. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U.2023.1550 t.j.) wprowadza się następujące zmiany:

w art. 829 w pkt 9 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 10 w brzmieniu:

„10. zwierzęta domowe w rozumieniu art. 4 pkt 17 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt.”

Art. 8. W ustawie z dnia 21 czerwca 2002 r. o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 204) w art. 9 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Nie jest wymagane uzyskanie pozwolenia na nabywanie, przechowywanie lub używanie wyrobów pirotechnicznych, o których mowa w art. 62c ust. 1 pkt 1 lit. a, pkt 2 lit.a oraz pkt 3 lit. a.”.

Art. 9. W ustawie z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (Dz.U.2023.2119 t.j. z dnia 2023.10.03) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 77 dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. W razie popełnienia wykroczenia można orzec przepadek zwierzęcia, jeżeli sprawca jest jego właścicielem lub opiekunem, z tym zastrzeżeniem, że przepadek zwierzęcia niebędącego własnością sprawcy można orzec jeżeli jego właściciel nie zachowując ostrożności wymaganej w danych okolicznościach, wiedział, przewidywał albo mógł przewidzieć, że sprawca nie zachowuje zwykłych lub nakazanych środków ostrożności przy trzymaniu zwierzęcia. Przepis art. 38 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz.U.2023.1580 t.j. z dnia 2023.08.10) stosuje się odpowiednio.”;

- 2) art. 78 otrzymuje brzmienie:

„Art. 78. Kto przez płoszenie doprowadza zwierzę do tego, że staje się niebezpieczne, podlega karze ograniczenia wolności, grzywny do 1000 złotych albo karze nagany.”.

Art. 10.

1. Psy lub koty oznakowane mikrochipem przed wejściem w życie niniejszej ustawy uznaje się za oznakowane w rozumieniu przepisów niniejszej ustawy z chwilą wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 11d ustawy zmienianej w art. 1.
2. Psy lub oznakowane mikrochipem przed wejściem w życie niniejszej ustawy podlegają wpisowi do rejestru prowadzonego przez lekarzy weterynarii, o którym mowa w art. 11d ustawy zmienianej w art. 1 – w terminie 2 miesięcy od wejścia w życie przepisu art. 11d. Przepis art. 11c ust. 3 zdanie drugie oraz art. 11c ust. 4 i 5 wskazanej ustawy stosuje się odpowiednio.

Art. 11. Psy lub koty nieoznakowane w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy podlegają obowiązkowemu oznakowaniu w terminie 12 miesięcy od daty wejścia w życie przepisów art. 11c i art. 11d ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 12. Każdy właściciel lub opiekun psa lub kota, niewykastrowanego w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, zobowiązany jest poddać zwierzę kastracji w terminie 6 miesięcy od daty wejścia w życie przepisu art. 9d ustawy zmienianej w art. 1. Przepisy art. 9d ust. 2 zdanie drugie, art. 9d ust. 4-8 stosuje się odpowiednio.

Art. 13.

1. W okresie do 31 grudnia 2026 r. gmina zobowiązana jest do zawierania odrębnych umów na wyłapywanie bezdomnych zwierząt, o których mowa w art. 11b ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1 wyłącznie z podmiotem zapewniającym podjęcie efektywnych działań w celu wyłapania zwierzęcia nie później niż 8 godzin od otrzymania zgłoszenia i mającym siedzibę nie dalej niż 100 km od granic gminy, a w przypadku zawarcia umowy na wyłapywanie bezdomnych zwierząt z podmiotem prowadzącym schronisko – nie dalej niż 150 km.
2. W okresie do 31 grudnia 2026 r. gmina zobowiązana jest do zawierania odrębnych umów na utrzymywanie bezdomnych zwierząt w schronisku, o których mowa w art. 11b ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1 z podmiotem prowadzącym schronisko w odległości nie większej niż 150 km od granic gminy.

Art. 14. Do konkursów lub umów o powierzenie wykonania zadań, o których mowa w art. 11 ustawy zmienianej w art. 1, ogłoszonych lub zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 15.

1. W terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy stowarzyszenia, których statutowym celem jest działalność związana zarówno z hodowlą psów i kotów, obowiązane są dostosować statut do wymagań określonych w art. 11f ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1. Stowarzyszenie w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy zawiadamia sąd rejestrowy o zmianie statutu dostosowującej go do wymagań niniejszej ustawy.
2. Stowarzyszenia, których statutowym celem jest działalność związana z hodowlą psów lub kotów, wpisane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy do Krajowego Rejestru Sądowego, składają wniosek o wpis do Rejestru, o którym mowa w art. 11e ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie przepisu art. 11e.
3. Stowarzyszenia, które złożyły wniosek o wpis do Rejestru w terminie, o którym mowa w ust. 2, mogą prowadzić działalność do dnia uzyskania wpisu do Rejestru.
4. Stowarzyszenia zwykłe, których regulaminowym celem jest działalność związana z hodowlą psów lub kotów, działające przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, są obowiązane przekształcić się w stowarzyszenie rejestrowe i złożyć wniosek o wpis do

Rejestru, o którym mowa w art. 11e ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie przepisu art. 11e ustawy zmienianej w art. 1.

5. W terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stowarzyszenia zwykle przed przekształceniem w stowarzyszenia rejestrowe, obowiązane są dostosować regulamin działalności do wymagań określonych w art. 11f ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1.
6. Stowarzyszenia zwykle, które przekształciły się w stowarzyszenia rejestrowe i złożyły wnioski o wpis do Rejestru w terminie, o którym mowa w ust. 4, mogą prowadzić działalność do dnia uzyskania wpisu do Rejestru.

Art. 16. Podmioty prowadzące schroniska dla bezdomnych zwierząt przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy są obowiązane dostosować warunki działalności schroniska i utrzymywania zwierząt do wymagań określonych w art. 11k – art. 11l ustawy zmienianej w art. 1 w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 17. Krajowa Rada Lekarsko-Weterynaryjna podejmuje działania organizacyjno-techniczne mające na celu zapewnienie funkcjonowania od dnia 1 stycznia 2026 r. Centralnego Rejestru Zwierząt Oznakowanych.

Art. 18. Minister właściwy do spraw rolnictwa podejmuje działania organizacyjno-techniczne mające na celu zapewnienie funkcjonowania od dnia 1 stycznia 2026 r. Rejestru Stowarzyszeń Hodowców i Kotów.

Art. 19. Minister właściwy do spraw rolnictwa podejmuje działania organizacyjno-techniczne mające na celu zapewnienie funkcjonowania od dnia 1 stycznia 2026 r. bazy danych SIOS.

Art. 20. Dane pozyskane do dnia wejścia w życie ustawy przez organy Inspekcji Weterynaryjnej w celu prowadzenia rejestru podmiotów, o którym mowa w art. 11r ustawy zmienianej w art. 1 - wykorzystuje się przy tworzeniu bazy danych SIOS.

Art. 21.

1. Podmioty prowadzące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy działalność nadzorowaną określoną w art. 1 pkt 1 lit. r ustawy zmienianej w art. 2, obowiązane są dokonać zgłoszenia prowadzenia tej działalności powiatowemu lekarzowi weterynarii właściwemu ze względu na miejsce jej prowadzenia, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. Przepisy art. 5 ust. 1 pkt 2, ust. 6 i ust. 9 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się odpowiednio.
2. W przypadku gdy podmiot prowadzący działalność nadzorowaną określoną w art. 1 pkt 1 lit. r ustawy zmienianej w art. 2 nie dokonał zgłoszenia zgodnie z ust. 1, powiatowy lekarz weterynarii wydaje decyzję zakazującą prowadzenia tej działalności nadzorowanej. Przepis art. 9a ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się odpowiednio.
3. Podmioty prowadzące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy działalność nadzorowaną określoną w art. 1 pkt 1 lit. j ustawy zmienianej w art. 2, składają wniosek o stwierdzenie przez powiatowego lekarza weterynarii spełnienia wymagań

weterynaryjnych dla tego rodzaju działalności, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. Przepisy art. 5 ust. 1 pkt 1, ust. 3, ust. 4, ust. 5 pkt 1 i ust. 1 pkt 2 (w przypadku braku uprzedniego nadania weterynaryjnego numeru identyfikacyjnego) ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się odpowiednio.

4. Podmioty, które złożyły w terminie wniosek, o którym mowa w ust. 3 mogą prowadzić działalność do dnia wydania decyzji, o której mowa w ust. 5.
5. W przypadku złożenia przez podmiot prowadzący działalność nadzorowaną określoną w art. 1 pkt 1 lit. r ustawy zmienianej w art. 2 wniosku zgodnie z ust. 3, powiatowy lekarz weterynarii, po przeprowadzeniu kontroli, wydaje decyzję:
  - 1) stwierdzającą spełnianie wymagań weterynaryjnych, jeżeli wymagania określone dla tego rodzaju działalności nadzorowanej są spełnione;
  - 2) odmawiającą stwierdzenia spełniania wymagań weterynaryjnych, jeżeli wymagania określone dla tego rodzaju działalności nadzorowanej nie są spełnione i zakazującą prowadzenia tej działalności nadzorowanej.
6. Wydając decyzję, o której mowa w ust. 5 pkt 2 powiatowy lekarz weterynarii skreśla podmiot z rejestru, o którym mowa w art. 11 ustawy zmienianej w art. 2.
7. Podmioty prowadzące schroniska dla bezdomnych zwierząt przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy są obowiązane dostosować swoją działalność do przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ww. przepisów wykonawczych.

Art. 22. Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 11 ust. 2 oraz art. 17 ust. 8 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 11 ust. 2 oraz art. 17 ust. 8 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym ustawą.

Art. 23. Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy zmienianej w art. 2 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym ustawą.

Art. 24.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 6, art. 1 pkt 9, art. 1 pkt 15 w zakresie art. 11gb i art. 11gc, które wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia;
- 2) art. 1 pkt 10 lit. c w zakresie art. 10a ust.1 pkt 4, art. 1 pkt 10 lit. d, art. 1 pkt 13 lit. a w zakresie art. 11a ust. 2 pkt 1, art. 1 pkt 13 lit. c, art. 1 pkt 13 lit. d, art. 1 pkt 13 lit. f, art. 1 pkt 14 w zakresie art. 11b ust. 1 pkt 1 i 6, art. 1 pkt 15 (z wyłączeniem art. 11gb i art. 11gc), art. 5, które wchodzi w życie po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia.